

Jaarverslag 2017

*Samen inspirerend
lerend de toekomst in*

Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland
Kerkstraat 79
1687 AM Wognum
www.skowestfriesland.nl

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
<u>Bestuursverslag</u>	3
Algemene instellingsgegevens	6
Financiën	26
Continuïteitsparagraaf	30
Verslag Raad van Toezicht	36
<u>Jaarrekening</u>	50
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	51
Balans per 31 december 2017, vergelijkende cijfers per 31 december 2016	56
Staat van baten en lasten 2017, vergelijkende cijfers 2016	58
Kasstroomoverzicht 2017, vergelijkende cijfers 2016	59
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	60
Verantwoording subsidies	66
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	67
Verbonden partijen	71
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	72
Niet uit balans blijvende verplichtingen	73
Gebeurtenissen na balansdatum	74
Ondertekening bestuur / RvT	74
<u>Bijlagen</u>	75
Gegevens over de rechtspersoon	76
OCW bijlage	77

Bestuursverslag 2017

*Samen inspirerend
lerend de toekomst in*

Inhoudsopgave

1.	ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS	6
1.1	Inleiding	6
1.2	Doelstelling van de organisatie (Missie en Visie)	6
1.3	Kernactiviteiten	6
1.4	Juridische structuur	6
1.5	Interne organisatiestructuur	7
1.5.1	Bestuurssamenstelling	7
1.5.2	Raad van Toezicht	7
1.5.3	Organisatiestructuur SKO West-Friesland en personele bezetting	7
1.5.4	CvB en bestuurskantoor	8
1.5.5	Directie	8
1.5.6	Organisatie medezeggenschap	8
1.5.7	Besturingsfilosofie	8
1.6	Strategisch beleid	9
1.7	Zaken met een politieke of maatschappelijke impact.....	10
2.	Governance.....	12
2.1	Horizontale dialoog.....	12
3.	Onderwijs	14
3.1.	Belangrijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijs in 2017	14
3.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs in 2018.....	14
3.3	Onderwijsprestaties	15
3.4	Onderwijskundige en programmatische zaken.....	16
3.5	Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid.....	18
4.	Kwaliteitszorg	19
4.1	Ontwikkelingen in het kader van interne en externe kwaliteitszorg	19
4.2	Ontwikkelingen in 2018 op het gebied van kwaliteitszorg	20
4.3	Afhandeling van klachten.....	20
5.	Onderzoek	21
5.1	Werkzaamheden op het gebied van onderzoek	21
5.2	Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	21
6.	Internationalisering.....	21
6.1	Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering.....	21
6.2	Verwachte toekomstige ontwikkeling m.b.t. internationalisering.....	22
7.	Personeel	22
7.1	Personeelsmutaties	23
7.2	Personeelsontwikkeling.....	23
7.3	Beheersing van uitkeringen na ontslag	24
8.	Huisvesting.....	24
8.1	Belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van huisvesting in 2017	24
8.2	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting	24
9.	Samenwerking.....	25
9.1	Samenwerking en verbonden partijen	25
9.2	Ontwikkelingen op het gebied van samenwerking.....	25
10.	Financiën	26
10.1	Financiële positie	26
10.2	Toelichting op de ontwikkeling van de balans.....	26
10.3	Resultaat	26
10.4	Analyse realisatie/begroting huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar	27

10.5	Investeringsbeleid en ontwikkelingen.....	29
10.6	Kasstroom en financiering en financiële instrumenten.....	30
10.7	Treasury	30
10.8	Continuïteitsparagraaf	30
10.8.1	Personele bezetting.....	30
10.8.2	Leerlingaantallen ontwikkeling.....	31
10.8.3	Ontwikkelingen leerlingaantallen en personeel	32
10.8.4	Meerjarenbegroting	32
10.8.5	Balans	33
10.8.6	Verwachte ontwikkelingen SKO West-Friesland	34
10.9	Interne risicobeheersing- en controle systeem.....	34
10.9.1	Risico's.....	34
10.10	Verslag Raad van Toezicht	36
	Bijlage 1	47
	Bijlage 2	48
	JAARREKENING 2017	50

1. ALGEMENE INSTELLINGSGEGEVENS

1.1 Inleidingcvb

Het College van Bestuur (CvB) van de Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland biedt u hierbij het bestuursverslag 2017 aan, zoals bedoeld in de WPO. Dit verslag geeft inzicht in de activiteiten en samenstelling van de stichting. Ook geeft het verslag informatie over het gevoerde beleid, behaalde resultaten en belangrijke toekomstige ontwikkelingen.

Het CvB van Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland hecht er waarde aan, door het opstellen van een dergelijk verslag, verantwoording af te leggen aan alle rechtstreeks betrokkenen. Het CvB beperkt zich in dit verslag daarom niet tot wat de regelgeving over een dergelijk verslag voorschrijft, maar gaat, waar nodig, wat dieper in op enkele onderwerpen. Dit komt de informatiewaarde van het verslag ten goede en stelt de lezer in staat om zich een oordeel te vormen over wat door Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland in het kalenderjaar 2017 is ondernomen en bereikt.

Het College van Bestuur
van SKO West-Friesland
Leo Wijker

1.2 Doelstelling van de organisatie (Missie en Visie)

De missie en visie van Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland is in 2014 ontwikkeld, en in 2015 vastgesteld. De visie luidt: Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland is een dynamische organisatie, die zich ten doel stelt met competente inspirerende leerkrachten uit ieder kind het beste te halen. Kernwaarden hierbij zijn: Kwaliteit; Ontwikkeling; Samenwerking; Passie en Respect.

Onze missie “Samen inspirerend lerend de toekomst in” vormt hiervoor de basis.

1.3 Kernactiviteiten

De Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland is het bevoegd gezag, met bestuursnummer 75375, van de 23 basisscholen die gelegen zijn in de gemeenten Enkhuizen, Opmeer, Medemblik en Koggenland. Zij heeft tot taak het leveren van onderwijs van een goede kwaliteit binnen de gestelde wettelijke kaders voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar op de basisscholen die onder haar verantwoordelijkheid vallen.

De scholen zijn gehuisvest in 23 schoolgebouwen. De kleinste school telt 44 leerlingen en de grootste 406. In bijlage 1, blz. 47 is een overzicht te zien van alle scholen.

1.4 Juridische structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een stichting.

De Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Noordwest-Holland onder dossiernummer 41234335.

1.5 Interne organisatiestructuur

1.5.1 Bestuurssamenstelling

Het bestuur wordt gevormd door het College van Bestuur. De Raad van Toezicht ziet toe op het CvB.

De samenstelling van het bestuur van Stichting Katholiek Onderwijs West Friesland is:

Voorzitter CvB : De heer L.C. Wijker (vanaf 01.10.17)
Voorzitter CvB : De heer J.M.H.C. Vermeulen (tot 01.10.17)
Vicevoorzitter CvB : De heer J. Graansma (tot 1.5.2017)

Wegens ziekte van de vicevoorzitter CvB is vanaf september 2016 tot begin oktober 2017 de heer R.B.F. Niehe benoemd als vicevoorzitter CvB a.i..

1.5.2 Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht van SKO West Friesland is:

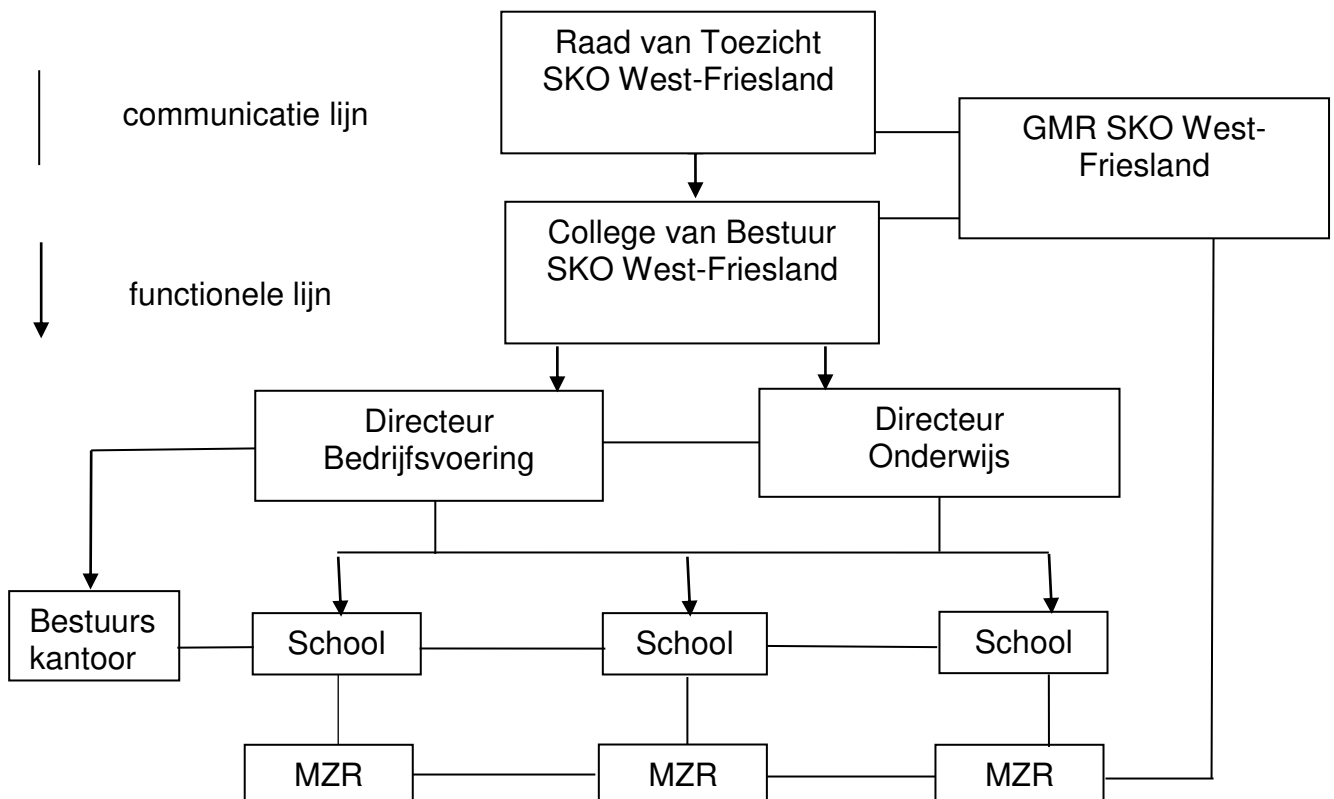
Voorzitter : De heer J.P.A.J. Ursem
Lid : De heer J.P.M. Bakker
Lid : De heer A.B.M. Gieling
Lid : Mevrouw K.B. Water
Lid : Mevrouw N.G. Dieleman

In hoofdstuk 10.10, blz. 36 is het verslag van de Raad van Toezicht te lezen.

1.5.3 Organisatiestructuur SKO West-Friesland en personele bezetting

In het kader van de scheiding tussen toezicht en bestuur is gekozen voor een model met een Raad van Toezicht en een College van Bestuur.

Het organisatiemodel is als volgt:

1.5.4 CvB en bestuurskantoor

Het CvB is het bevoegd gezag van de stichting en is daarmee eindverantwoordelijk. In 2017 heeft een wijziging in de topstructuur van de stichting plaatsgevonden. De stichting heeft vanaf oktober 2017 een éénhoofdig CvB. Tot oktober 2017 had de stichting een tweehoofdige CvB met een portefeuillevordering.

SKO West-Friesland voert haar eigen financiële en personele administratie uit. De salarisadministratie is uitbesteed aan Salure. Zij voert deze uit in het administratiepakket van SKO West-Friesland.

Met de wijziging van de topstructuur is per 1 augustus 2017 een directeur bedrijfsvoering aangesteld. Een directeur onderwijs wordt aangesteld. Op het bestuurskantoor zijn 3 beleidsmedewerkers, 3 stafmedewerkers, 4 administratieve krachten en 1 ICT technisch beheer, aangesteld ter ondersteuning van het CvB en de directeuren van de scholen. Voor de begeleiding van nieuwe leerkrachten zijn 3 opleiders in de school aangesteld (samen werktijdfactor (wtf) 1,2). Het bestuurskantoor is gevestigd in Wognum. Deze centraal gelegen locatie biedt ook mogelijkheden voor opleiding en training van werknemers.

Voor beheer en onderhoud wordt een stafmedewerker ingehuurd vanuit een collega stichting Sarkon.

1.5.5 Directie

De schoolleiders zijn integraal verantwoordelijk voor hun eigen schoolorganisatie. Alle scholen hebben een directeur. Sommige directeuren zijn verantwoordelijk voor 2 scholen en op sommige scholen zijn 2 directeuren aangesteld. In bijlage 1, blz. 47 staat een overzicht van de scholen en directeuren.

1.5.6 Organisatie medezeggenschap

Alle scholen hebben een medezeggenschapsraad (MR). Op stichtingsniveau is tevens een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) gevormd, zodat ook voor school overstijgende onderwerpen een platform is voor het uitoefenen van medezeggenschap door ouders en personeel. Elke school is afgevaardigd door een ouder of personeelslid in de GMR. In totaal zijn er 23 leden met gelijkelijke verdeling ouder en personeel.

1.5.7 Besturingsfilosofie

Het CvB stelt het beleid vast, is eindverantwoordelijk en legt over haar werkzaamheden verantwoording af aan de RvT. Het CvB draagt zorg voor het proces van beleidsvoorbereiding, beleidsevaluatie en controle. De directeur van de school maakt deel uit van een beleidsgroep waar beleid wordt geïnitieerd/vormgegeven en is integraal verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid op schoolniveau. In het document 'Mandaatbesluit directies SKO West-Friesland' staat beschreven welk mandaat het CvB heeft verleend aan de directeuren van de scholen, voor zover deze betrekking heeft op de eigen school. In het document 'Taken en bevoegdheden' van SKO West Friesland is vastgesteld op welke wijze de taken en bevoegdheden zijn verdeeld binnen de RvT, het CvB en de directies.

Het CvB stuurt vanuit het principe dat verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie worden neergelegd. Het CvB heeft daarin een initiërende, stimulerende en ontwikkelende rol.

Uit het oogpunt van een adequaat en financieel management worden de liquiditeiten centraal beheerd. Een klein deel van de gelden wordt decentraal beheerd op de school voor die zaken welke onmiddellijk om een contante betaling vraagt: de kleine kas. Afgesproken is dat er eind 2017 geen kleine kas meer is op de scholen. Dit proces is op één school na afgerond.

De budgettoedeling ten behoeve van de exploitatielasten vindt op centraal- en decentraal niveau plaats. Dit ligt vast in het Financieel Kader SKO West-Friesland.

De vrijwillige ouderbijdragen zijn ondergebracht bij de ouderverenigingen en Stichting Vrienden van West-Friesland.

1.6 Strategisch beleid

In 2015 is het strategisch beleid voor de periode 2015-2018 vastgesteld.

De missie van het strategisch beleid 2015-2018 luidt: 'Samen inspirerend lerend de toekomst in', de visie die wij daarbij hebben geformuleerd, luidt: 'SKO West-Friesland is een dynamische organisatie die met competente inspirerende leerkrachten uit ieder kind het beste haalt'.

De daarbij passende vastgestelde kernwaarden zijn:

- Kwaliteit
- Ontwikkeling
- Respect
- Passie
- Samenwerking

Het strategisch beleid is vertaald in een vijftal doelstellingen:

- In 2018 worden onze missie, visie en kernwaarden beleefd en actief uitgedragen in onze eigen organisatie én ervaren door onze leerlingen en ouders en al onze samenwerkingspartners.
- In 2018 staat de brede ontwikkeling van het kind centraal. Wij behalen resultaten die passen bij de kenmerken van onze leerlingenpopulatie door ambitieuze doelen te stellen.
- In 2018 werken leerkrachten die op professionele wijze het maximale uit kinderen en zichzelf halen.
- In 2018 worden alle teams optimaal ondersteund en gestimuleerd door inspirerende leiders in hun ontwikkeling tot professionele leergemeenschap.
- In 2018 hebben wij scholen die optimaal zijn ingericht: uitdagend, veilig en modern.

Het CvB werkt o.a. met de volgende instrumenten:

- Een meerjarenplan, waarin het beleid is vertaald naar taken en verantwoordelijkheden;
- Een meerjaren financieel beleidsplan, waarin het beleid vertaald is in middelen;
- Een jaarplan waarin de plannen met de financiële middelen is opgenomen;
- Een begroting per jaar, inclusief het vaststellen van de beschikbare middelen per school;
- Budgetvergelijkingsoverzichten, waarin tussentijds tenminste een keer per kwartaal de besteding van de budgetten wordt gevolgd (softclose);
- Bestuursverslag waarin verantwoording wordt afgelegd over de besteding van de middelen.

In 2017 zijn de volgende punten uit het strategisch beleid 2015-2018 uitgevoerd en/of opgepakt:

- Het beleid 'Omgang met de media' is aangepast en vastgesteld; ditzelfde geldt voor het beleid 'Kwaliteitszorg'.
- Het nieuw ontwikkelde 'Arbobeleidsplan' is vastgesteld.
- Er is gewerkt aan afstemming van beleid op het gebied van financiën en huisvesting, personeel en organisatie en onderwijs en kwaliteit.
- Er is een kerstmarkt georganiseerd voor alle personeelsleden van de SKO West-Friesland.
- Het IB-netwerk SKO West-Friesland organiseerde een drietal bijeenkomsten met als doel professionalisering door samen met en van elkaar te leren.
- De werkgroep Talentcoördinatoren verzorgde een cursus (Hoog)begaafdheid voor schoolteams. Tevens deed de werkgroep onderzoek naar de stand van zaken op de scholen over de realisatie van een aantal voorwaarden om kinderen te laten deelnemen aan de plusklassen.
- Op basis van het bovenschools beleidsplan ICT hebben scholen met behulp van een format een ICT-beleidsplan op schoolniveau vastgesteld.
- De professionele leergemeenschappen (PLG) Taalwerkplaats en de PLG Wetenschap en techniek zijn voortgezet. Zij organiseerden ieder een aantal bijeenkomsten voor leerkrachten om middels

uitwisseling te leren van elkaar. De Taalwerkplaats organiseerde een studiemiddag tijdens welke de heer Kees Vernooij een presentatie verzorgde over het leesonderwijs. Met name het belang van het gebruik van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek werd benoemd.

- Er is een werkmiddag voor directies georganiseerd waarbij gewerkt werd aan de opstelling van een plan Sociale veiligheid voor hun school.
- Er is een basiscursus tussenschoolse opvang (TSO) georganiseerd voor overblijf-medewerkers, een observatie van het overblijven maakte hier deel van uit.
- Opstellen van een Jaarverslag en Schoolontwikkelplan door alle scholen.
- De West-Friesland Academie verzorgde een professionaliseringsaanbod bestaande uit workshops, trainingen, cursussen en uitwisseling van good practice.
- De uitvoering van het Deltaplan kreeg een vervolg. Er is o.a. een visie over opbrengstgericht werken vastgesteld met daaraan gekoppeld rolbeschrijvingen voor de diverse betrokkenen. De nog op te pakken ontwikkelpunten op schoolniveau zijn door directeuren verwerkt in de schoolontwikkelplannen en bovenschools zijn acties op het terrein van professionalisering uitgevoerd.
- Er is een studiedag georganiseerd rond ‘identiteit’ onder leiding van medewerkers van stichting Arkade en Verus voor het CvB en directeuren. Deze dag is een eerste aanzet om in 2018 met de teams rond dit thema aan het werk te gaan.
- Er is door de werkgroep Professionalisering een start gemaakt met het ontwikkelen van een visie op ‘professionalisering’. Vertrekpunt daarbij was het boek ‘Professioneel kapitaal’ van Hargreaves en Fullan.
- Er is in kaart gebracht in welke mate scholen de indicatoren in Vensters PO hebben gevuld en waar nodig zijn scholen gestimuleerd om verdere invulling te realiseren.
- Er is een visie op ‘brede ontwikkeling’ ontwikkeld en vastgesteld.
- Er is een werkgroep Opbrengsten ingericht bestaande uit drie intern begeleiders, drie directeuren en de beleidsmedewerker Onderwijs en Kwaliteit met als opdracht om te komen tot een ‘Analyseaanpak SKO West-Friesland’. Het eerste resultaat is een zgn. groei- of ontwikkeldocument.

Voor 2017 was een bedrag voor strategisch beleid, formatieve knelpunten en passend onderwijs begroot van ruim € 600.000,- begroot. Dit bedrag is ruim besteed (640.000,-). Waarvan € 360.000 strategisch beleid (incl. Deltaplan), € 37.000 passend onderwijs en € 243.000,- formatieve knelpunten.

1.7 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Krimp

SKO West-Friesland heeft te maken met een krimp van leerlingen binnen de regio. Er kunnen al geruime tijd 2 scholen st. Bernadette en St. Lidwina door de gemiddelde stichtingsgrootte in stand gehouden worden om zo in de kleine kernen een school te behouden.

Nieuwkomers

Door de instroom van vluchtelingen zijn er op verschillende scholen nieuwkomers gekomen. In de Batter in Ursem is een nieuwkomersklas geplaatst onder regie van SBO ‘t Pallet.

Zorgplicht Sociale veiligheid

Onder invloed van een aantal voorvallen onder jongeren waarbij sprake was van pestgedrag en gevoel van onveiligheid is het thema ‘sociale veiligheid’ nadrukkelijk onder de aandacht gebracht van het onderwijs.

Scholen hebben onder invloed van wetgeving een zgn. zorgplicht sociale veiligheid waarbij zij ieder jaar moeten monitoren of de leerlingen zich veilig voelen op school.

Scholen dienen hiervoor een wettelijk goedgekeurd instrument te gebruiken. Voor SKO West-Friesland wordt de 'Tevredenheidsvragenlijst' van Vensters PO aan de leerlingen uit de groepen 7 en 8 voorgelegd. Tevens hebben alle scholen een plan 'Sociale Veiligheid' opgesteld.

Promotie event techniek (PET) West-Friesland

In november brachten 800 leerlingen van SKO West-Friesland en begeleiders een bezoek aan het PET West-Friesland. Een evenement waarbij de leerlingen van de groepen 7 konden kennismaken met aspecten van techniek maar vooral ook techniek gerelateerde activiteiten konden uitvoeren. Maatschappelijke ontwikkelingen geven aan dat onze samenleving nu en in de toekomst behoefte heeft aan leerlingen/studenten die een technische opleiding volgen. De belangrijkste doelstelling van dit event is om leerlingen meer bekend te laten worden met elementen van techniek uit vo-scholen en bedrijven en zo hun belangstelling te wekken voor een technische opleiding. Ook wil het event leerkrachten inspireren om in de klas met hun leerlingen met techniek aan de slag te gaan en bekend maken met het Doe-programma Techniek in Noord-Holland.

AVG

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. SKO West-Friesland heeft ter voorbereiding op deze wetgeving in 2017 het beleidsstuk IBP (Informatiebeveiliging en privacy) vastgesteld en een stappenplan opgesteld om de organisatie voor te bereiden op de nieuwe wetgeving.

2. Governance

Het bestuur van de SKO West-Friesland onderschrijft de Code Goed Bestuur zoals deze door de PO-raad is opgesteld. Dit betekent dat de bestuurder en de Raad van Toezicht de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren toetst aan de principes van de code.

Taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn opgenomen in de statuten van SKO West-Friesland en nader uitgewerkt in de huidige regeling voor RvT en bestuur die in september 2017 is vastgesteld.

In 2017 heeft SKO West-Friesland de code Goed Bestuur nageleefd en zijn er geen afwijkingen geconstateerd.

2.1 Horizontale dialoog

De horizontale dialoog wordt gevoerd op de niveaus die de SKO West-Friesland zelf daarvoor relevant acht.

Allereerst onderhouden onze scholen een horizontale dialoog met onze ouders daarnaast willen wij als bestuur een horizontale dialoog onderhouden met o.a. ouders, GMR en MR, parochie, kinderopvang, peuterspeelzalen, voortgezet onderwijs, speciaal basisonderwijs, samenwerkingsverband (passend onderwijs), gemeenten, omringende schoolbesturen PO en opleidingsinstituten.

Daarnaast verantwoordt het intern toezichtsorgaan, de Raad van Toezicht, zich afzonderlijk.

Op welke wijze wordt de horizontale verantwoording en dialoog gevoerd?

Verantwoording en dialoog school aan ouders, mr en parochie

	smal	breed
Verantwoording (informatie)	- nieuwsbrieven - ouderavonden - informatiebijeenkomsten - identiteitsbeleid	- jaarverslag - schoolontwikkelplan - schoolgids - website - Vensters PO
Dialoog (toetsen, feedback, samenwerken)	- ouderraad - vragenlijsten WMK (benchmark) - overleg met mr - kerkbezoek	- enquêtes - ouderpanelavonden - klankbordgroepen

Verantwoording en dialoog bestuur aan GMR

	smal	breed
Verantwoording (informatie)	- beleidsstukken	- jaarverslag
Dialoog (toetsen, feedback, samenwerken)	- overleg	- n.v.t

Verantwoording en dialoog bestuur aan gemeente (kinderopvang, peuteropvang)

	smal	breed
Verantwoording (informatie)	- besteding subsidie	- populair jaarverslag
Dialoog (toetsen, feedback, samenwerken)	- lea overleg	- rea overleg

samenwerken)	- oogo overleg huisvesting	
--------------	----------------------------	--

Verantwoording en dialoog bestuur aan samenwerkingsverband, speciaal en primair basisonderwijs

	smal	breed
Verantwoording (informatie)	- besteding zorgmiddelen	- populair jaarverslag - beleidsplannen
Dialoog (toetsen, feedback, samenwerken)	- bestuurlijke participatie - ropo netwerkoverleg	- n.v.t

Verantwoording en dialoog Raad van Toezicht aan GMR en bestuur

	smal	breed
Verantwoording (informatie)	- n.v.t.	- jaarverslag
Dialoog (toetsen, feedback, samenwerken)	- overleg GMR - overleg met bestuur - jaarlijks scholenbezoek	- n.v.t

3. Onderwijs

2017 stond op het gebied van onderwijs in het teken van het Deltaplan, waarin het complete onderwijsproces onder de loep is genomen en in 2016 is gestart met een nulmeting op alle scholen. Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen van afgelopen jaar en een vooruitblik naar het komende jaar.

3.1. Belangrijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijs in 2017

Er is gewerkt aan activiteiten binnen het Deltaplan met de volgende doelen:

- Waarborging van de onderwijskwaliteit op alle scholen
 - De zwakke scholen functioneren zo snel mogelijk weer op de norm
 - Verbetering van de kwaliteit van de opbrengsten
 - Een gemeenschappelijke taal als het gaat om opbrengstgericht werken
 - Het tot stand brengen van een professionele cultuur
-
- Er is vanuit de West-Friesland Academie een 3-tal studiedagen voor leerkrachten georganiseerd rond de thema's: coöperatieve werkvormen, begrijpend luisteren en woordenschat 1-3, begrijpend lezen 4 – 8, Engels in het basisonderwijs, feedback geven en lessonstudy.
 - In maart hebben de voorzitter van het CvB en de beleidsmedewerker Onderwijs en Kwaliteit alle scholen bezocht om van de directeur en intern begeleider(s) het verhaal achter de cijfers van de M-toetsen te vernemen. Waar nodig is aangegeven welke acties worden ingezet om de opbrengsten te verbeteren.
 - In mei is er een tussentijdse evaluatie geweest van het Deltaplan. Een aantal directeuren heeft op basis van de uitkomsten van de nu-meting en/of de schoolsituatie als individuele school begeleiding ontvangen. Tevens heeft in een aantal gevallen persoonlijke coaching plaatsgevonden.
 - In mei waren alle 23 scholen in het bezit van een basisarrangement.
 - In juni hebben directeuren verbeterpunten uit de CPS rapportage vertaald in actiepunten met doelstellingen in het schoolontwikkelplan 2017-2018.
 - In september heeft het CvB een gesprek gehad met de onderwijsinspectie over de wijze waarop ons bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit op zijn scholen. Vervolgens hebben de inspecteurs onderzoek gedaan op De Overhaal, De Caegh, De Schelp en De Pancratius om vast te stellen of dit kwaliteitsbeleid in voldoende mate zichtbaar is op onze scholen.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs in 2018

Op basis van de voortgang van reeds ingezette ontwikkelingen en constatering ziet het ontwikkelingsperspectief er als volgt uit:

- Ontwikkeling van een professionele cultuur door gemeenschappelijke taal (o.a. Covey);
- Verbinding realiseren tussen instructie en de inzet van leertijd en differentiatie;
- Versterking van het 'leren analyseren';
- Versterking van het onderwijskundig leiderschap op het niveau van directies, intern begeleiders en lb-leerkrachten;
- (Zelf)evaluatie o.a. door uitvoering van audits en collegiale consultatie;
- Ontwikkeling van kennis en vaardigheden op de verschillende niveaus door een gevarieerd aantrekkelijk scholingsaanbod uit de West-Friesland Academie;

- Een sterkere verbinding realiseren tussen bestuursbeleid en de vormgeving van de bestaande en nieuw in te richten professionele leergemeenschappen.

3.3 Onderwijsprestaties

Rapport van bevindingen onderwijsinspectie

In december 2017 hebben wij de rapportage ontvangen van de onderwijsinspectie en deze heeft het volgende geconstateerd:

- Op eerste plaats blijkt dat alle 23 scholen, over een periode van 3 jaar, voldoende onderwijsresultaten behalen en er dus geen enkele school als risicoschool wordt aangemerkt.
- Ten tweede vindt het bestuur het erg belangrijk dat er zowel bij het bestuur zelf als op de scholen een professionele cultuur aanwezig is. Directies kunnen goed leiding geven, iedereen weet waarvoor men verantwoordelijk is en alle personeelsleden van SKO WF zijn deskundig. Het bestuur heeft voor de scholing een eigen WF Academie opgezet. Wij zijn van mening dat de professionele cultuur goed is.
- Ten derde vergadert het bestuur jaarlijks een aantal keren met zowel de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad als de Raad van Toezicht; er is tegenspraak georganiseerd en men houdt elkaar scherp.
- Tenslotte voldoet het bestuur aan de onderzochte deugdelijkheidseisen op financieel gebied.

Eindtoets Basisonderwijs 2015, 2016 en 2017

In 2016 konden scholen zelf een keuze maken uit de Centrale eindtoets Cito, de IEP-toets of Route 8; de gemiddelde scores uit de overzichten van 2015, 2016 en 2017 zijn als volgt:

Eindtoets Cito	score 2015	score 2016	score 2017
St. Nicolaas	532,3	536,2 (Cito)	534,2
De Caegh	536,2	536,2 (Cito)	536,3
Bavoschool	537,4	81,0 (IEP)	80,5
De Overhaal	539,7	541,4 (Cito)	540,8
St. Lidwina	529,3	538,0 (Cito)	539,4
Petrus Canisius	529,6	215,2 (Route 8)	203,5
St. Bernadette	536,0	537,0 (Cito)	533,7
Jozef en Maria	539,4	535,0 Cito)	534,2
St. Hieronymus	533,4	84,1 (IEP)	82,7
St. Bonifatius	534,9	532,7 (Cito)	83,6 (IEP)
De Ark	534,0	81,6 (IEP)	82,6
St. Jozefschool	530,0	199,6 (Route 8)	228,5
St. Wulfram	533,7	211,7 (Route 8)	210,6
t Ruimteschip	536,0	534,9 (Cito)	539,5
De Bangert	530,6	85,0 (IEP)	78,6
De Hoeksteen	531,6	195,7 (Route 8)	193,9
De Schelp	536,8	530,1 (Cito)	529,0
Gerardus Majella	529,3	212,5 (Route 8)	209,3
Jozefschool M	529,5	80,8 IEP)	77,0
Maria Bernadette	531,9	85,3 (IEP)	88,8
Pancratius	530,6	537,3 (Cito)	532,1
Sint Jozef	534,0	75,8	85,5
Werenfridus	532,0	203,7	196,5

Legenda eindtoets SKOWF 2017

op of boven de bovengrens		8 scholen
op of boven land. gem.		3 scholen
op ondergrens en/of onder gem.		4 scholen
onder de ondergrens		8 scholen

In 2015 behaalden 9 scholen voldoende eindopbrengsten en in 2016 waren dit er 19. In 2017 behaalden 15 scholen voldoende eindopbrengsten.

Tussen- en eindopbrengsten 2017 (M- en E-toetsen)

Uit een analyse op stichtingsniveau van de tussen- en eindopbrengsten van de afgenomen Cito-kerntoetsen in februari en juni 2017 blijkt het volgende:

- De resultaten voor rekenen & wiskunde in de groepen 4 en 6 liggen voor 87% van alle groepen op niveau;
- De resultaten voor technisch lezen in de groepen 3 en 4 liggen voor 85% van alle groepen op niveau;
- De resultaten voor begrijpend lezen in groep 6 liggen voor 83% op niveau;
- De resultaten voor spelling (geen kerntoets) in de groepen 4 en 6 liggen voor 77 % op niveau.

Gelet op het meerjarig gemiddelde zien we een stijging in het percentage van het aantal voldoende gemaakte toetsen. In 2015 was dit 72%, in 2016 lag dit op 78% en in 2017 komen we uit op 82%. We zien hierin duidelijk een positieve ontwikkeling.

Inmiddels hebben scholen verdere stappen gezet richting een ‘opbrengstgerichte cultuur’. Dit houdt in dat er gewerkt wordt aan de didactische vaardigheden, waarbij met name de instructie van belang is, het stellen van duidelijke doelen, meer interactief leren en werken aan eigenaarschap van zowel leerkrachten als leerlingen.

Het CvB heeft aangegeven dat het behalen van de gestelde normen een ondergrens is en dat de ambitie op of boven het landelijk gemiddelde ligt.

3.4 Onderwijskundige en programmatische zaken

Passend onderwijs

De 23 scholen van SKO West-Friesland vallen onder het samenwerkingsverband De Westfriese Knoop. In dit samenwerkingsverband zijn 15 schoolbesturen en 90 scholen vertegenwoordigd en deze beslaat de regio West-Friesland.

Alle scholen hebben in hun ‘schoolondersteuningsprofiel’ vastgelegd welke voorzieningen en mogelijkheden zij bieden voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Aan de hand van de schoolondersteuningsprofielen beschrijft De Westfriese Knoop hoe de schoolbesturen voor een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen in onze regio zorgen. Het resultaat hiervan is het ondersteuningsplan. In het ondersteuningsplan staan o.a. afspraken over:

- welke begeleiding iedere reguliere school biedt;
- hoe het geld voor extra ondersteuning over de scholen wordt verdeeld;
- wat de kwaliteit van het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte moet zijn;
- hoe ouders worden geïnformeerd over wat scholen kunnen betekenen voor kinderen die extra ondersteuning of zorg nodig hebben.

Excellentie

Ook in 2017 heeft de werkgroep Talentcoördinatoren de cursus Hoogbegaafdheid gegeven, deze cursus is nu gericht op teams van onze scholen en niet meer op individuele leerkrachten. Naast theoretische verdieping geeft de cursusleiding informatie en richtlijnen om het werken met hoogbegaafde leerlingen concreet vorm te geven. De afstemming van het leerstofaanbod en de rol van de leerkracht staan centraal.

De vijf cursusmiddagen hebben de volgende thema's:

- Wat is (hoog)begaafdheid
- Signaleren
- Compacten en verrijken
- Onderpresteren en ontwikkelingsstoornissen
- Versnellen en vervroegde doorstroming

Daarnaast adviseert de werkgroep scholen in de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen en aan te schaffen materialen.

Tevens onderzoekt de werkgroep aan de hand van praktijkvoorbeelden hoe het onderwijs aan (hoog)begaafden het beste georganiseerd kan worden.

Op basis van opgedane ervaringen en beleidskeuzes heeft SKO West-Friesland inmiddels drie plusklassen ingericht. In verband met geografische spreiding zijn deze plusklassen gevestigd in Obdam, Wognum en Andijk.

Eén leerkracht uit de werkgroep Talentcoördinatoren participeert vanaf begin 2017 in een expertisegroep Hoogbegaafdheid welke door de Westfriese Knoop is ingericht. Er wordt meegedacht over beleidsvoering op het terrein van hoogbegaafdheid en er is een adviserende rol richting hoogbegaafde leerlingen als deelnemer in de ondersteuningsteams.

Opleiden in de school

SKO West-Friesland heeft in 2017 met zowel INHOLLAND als de IPABO een samenwerkingsovereenkomst getekend waarin afspraken zijn vastgelegd t.a.v. het aantal studenten dat begeleid wordt op de scholen en de uitwisseling van diensten en financiën. Het team schoolopleiders bestaat momenteel uit drie leden.

De opleiders hebben in 2017 aantal bijeenkomsten georganiseerd:

- Een tweetal bijeenkomsten (februari en oktober) voor beginnende leerkrachten, LIO stagiaires en langdurige invallers met de thema's Teach like a champion en zorgleerlingen. Daarnaast zijn er op die avonden intervisiegesprekken gevoerd, waarbij de aanwezigen een casus konden inbrengen.
- Ook zijn de studenten op één van deze avonden geïnformeerd door medewerkers van de afdeling Personeel en Organisatie over de arbeidsmogelijkheden bij SKO West-Friesland.
- Er was dit jaar één kennismakingsavond voor nieuwe studenten die bij SKO West-Friesland stage gingen lopen (september 2017).
- Een avond in april voor de derdejaars studenten van INHOLLAND, waarin informatie werd gegeven over de sollicitatieprocedure voor een LIO-plaats bij SKO West-Friesland. De IPABO organiseert zo'n beurs zelf. De schoolopleiders zijn bij deze beurs aanwezig geweest.
- De jaarlijkse onderzoekmarkt in juni, waarbij de LIO-studenten hun onderzoeken, die ook op de website van SKOWF geplaatst zullen worden, gepresenteerd hebben aan collega's, docenten, medestudenten en directeuren van de scholen. Bijna alle directeuren waren hierbij aanwezig.

De opleiders hebben daarnaast studiedagen van IPABO, INHOLLAND, VELON en LBBB gevolgd. Twee schoolopleiders hebben in maart 2017 een presentatie verzorgd tijdens het tweedaagse Velon-congres in Amsterdam waarbij ze hun onderzoek hebben gepresenteerd en toegelicht.

In totaal zijn er in 2017 ongeveer 65 studenten begeleid door de schoolopleiders van SKO West-Friesland. Ook hebben zij ca. 50 assessments afgenomen bij studenten van iPabo en INHOLLAND en ongeveer 10 onderzoeken beoordeeld en geëxamineerd bij INHOLLAND. De schoolopleiders hebben ook 10 startende leerkrachten begeleid op hun werkplek.

ICT (informatie- en communicatietechnologie)

Vanuit het strategisch beleidsplan 2015-2018 is een beleidsplan ICT 2016- 2018 ontwikkeld en daarin staat de visie op ICT beschreven:

SKO West-Friesland vindt het belangrijk dat kinderen vertrouwd raken met technologische ontwikkelingen in onze samenleving. Daarom brengen wij kinderen kennis en vaardigheden bij om in deze snel veranderende samenleving mee te kunnen doen. De inzet van de digitale mogelijkheden in ons onderwijs is daarbij heel belangrijk.

In mei is de nieuwe beleidsmedewerker ICT gestart die o.a. scholen in dit proces gaat begeleiden. Alle scholen hebben op basis van het bovenschools beleidsplan ICT, met behulp van een format een ICT-beleidsplan op schoolniveau vastgesteld.

ICT deskundigheid

Op het gebied van ICT-vaardigheden hebben veel leerkrachten de scholing voor digibord vaardigheden gevolgd. Dit gaat met het principe train de trainer. De ICT coördinatoren zijn een 6-tal keren bij elkaar geweest en hebben o.a. de volgende zaken behandeld werken met chrome, migratie naar de cloud en Prowise.

ICT Content

In 2017 zijn steeds meer scholen educatieve software, bijvoorbeeld rekenen, wiskunde en spelling, gaan gebruiken zodat kinderen adaptief de leerstof kunnen verwerken. Ook wordt steeds meer gebruikt gemaakt van remediërende softwarepakketten waarbij leerlingen leerstof kunnen oefenen. Ook zijn er initiatieven waarbij leerlingen in het kader van wetenschap en techniek aan de slag gaan met programmeren om zo met behulp van een 3D-printer een voorwerp af te drukken, maar ook de eerste robot, genaamd Tobor, heeft zijn stappen gezet op de werkvloer! Inmiddels doen er vier scholen mee aan dit project.

ICT Infrastructuur

In 2017 is de transitie in gang gezet naar het werken in de cloud, waardoor het onderhoud en beheer steeds vaker door de systeembeheerder van SKO West-Friesland gedaan kan worden.

Daarnaast is het traject afgerond om de digiborden, vanwege de slechte kwaliteit, te vervangen door touchscreens. Dit traject was gestart in november 2016 met een Europese aanbesteding. De touchscreens zijn daarna uitgeleverd aan de scholen en leerkrachten zijn geschoold in het gebruik van de nieuwe bordsoftware.

Op het gebied van devices is de ontwikkeling in 2017 dat steeds meer scholen over gaan tot de aanschaf chromebooks. Deze vraag heeft er o.a. toe geleid dat er een Europese aanbesteding is gestart voor de aanschaf van ICT devices.

ICT ontwikkelingen

In 2018 zullen alle scholen van SKO West-Friesland in de cloud werken, zullen er steeds meer chromebooks in de scholen aanwezig zijn en gaan scholen onderzoeken hoe deze zo efficiënt in te zetten door middel van adaptieve programma's.

3.5 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

SKO West-Friesland heeft voor het aannemen en verwijderen van leerlingen beleid vastgesteld. Dit beleid is conform hetgeen in de Wet op het Primair Onderwijs is opgenomen. Het schoolbestuur van

SKO West-Friesland heeft voor het vaststellen van het eigen beleid in eerste instantie de tekst van de wet als leidraad gehanteerd. In het betreffende beleidsstuk is in bijlage I de relevante tekst van de Wet op het Primair Onderwijs opgenomen (WPO art. 39 e.v.), terwijl in bijlage II het beleid 'Toelating zij-instromers' beschreven is.

Uitvoering van het beleid gebeurt namens het bevoegd gezag door de directies van de scholen. Voor de SKO West-Friesland is het per 17 mei 2016 vastgestelde 'Beleid aannahme en verwijderen van leerlingen' van toepassing.

4. Kwaliteitszorg

SKO West-Friesland hanteert het instrument Werken met Kwaliteitskaarten PO om de kwaliteit van het onderwijs te ontwikkelen, versterken en borgen.

Aan de hand van de onderstaande competenties is een competentieboekje opgesteld:

1. Pedagogisch handelen	6. Actieve en zelfstandige rol leerling
2. Didactisch handelen	7. Opbrengstgericht werken
3. Gebruik leertijd	8. Beroepshouding
4. Afstemming-HGW	9. Communicatie
5. Klassenmanagement	10. Vormgeven aan identiteit

Op bovenscholniveau zijn voor deze competenties drie indicatoren per competentie vastgesteld. Daarnaast hebben scholen zelf minimaal 5 indicatoren per competentie toegevoegd op basis van reeds vastgestelde kaarten op schoolniveau en/of teambijeenkomsten.

4.1 Ontwikkelingen in het kader van interne en externe kwaliteitszorg

In 2017 is het competentieboekje geïntegreerd in de gesprekkencyclus door er een Kijkwijzer aan te verbinden.

Ieder jaar worden er op schoolniveau een aantal kwaliteitskaarten behandeld en vastgesteld.

Voor 2017 vond er een quickscan plaats op de onderdelen:

- Opbrengsten (MT/directeur)
- Didactisch handelen (team)
- Beroepshouding (team)
- Pedagogisch handelen (team)
- Taalleesonderwijs (team)
- Zorg en begeleiding – diagnose (MT/directeur en team)
- Interne communicatie (team)

Daarnaast zijn er een drietal WMK-vragenlijsten Sociale Veiligheid uitgezet voor leerlingen uit de groepen 7 en 8, ouders en leerkrachten. De resultaten zijn als volgt:

Vragenlijst leerlingen 7/8	2017	2015	Vragenlijst ouders	2017	2015
1 Algemeen (1)	3,44	3,38	Algemeen (1)	3,45	3,45
2 Algemeen (2)	3,53	3,41	Algemeen (2)	3,35	3,32
3 Incidenten	3,37	3,35	Incidenten	3,22	3,20
			Acties	3,25	3,21

Vragenlijst leerkrachten	2017	2015
1 Algemeen	3,67	3,51

Waardering van de (eind)scores

Een score tot 2,50	Onvoldoende	
Een score tussen 2,50 en 3,00	Matig	
Een score tussen 3,00 en 3,25	Voldoende	
Een score tussen 3,25 en 3,50	Ruim voldoende	
Een score tussen 3,50 en 3,75	Goed	
Een score tussen 3,75 en 4,00	Uitstekend	

De ouders geven een hoger oordeel op de afhandeling van incidenten en ondernomen acties dan in 2015.

Bij het onderdeel incidenten blijkt dat vrijwaring van alle pestactiviteiten moeilijk is.

Bij het onderdeel acties scoren de volgende aspecten op een aantal scholen matig. Aanpak pesters, helpen van gepeste leerlingen en contact opnemen met thuis.

Alle scholen hebben in 2017 gewerkt aan het opstellen van een plan Sociale Veiligheid om in de praktijk de realisatie van een sociaal veilige school te realiseren.

4.2 Ontwikkelingen in 2018 op het gebied van kwaliteitszorg

- Scholen zullen zich in het schoolontwikkelpunten moeten gaan focussen op een beperkt aantal onderdelen de zgn. ‘big rocks’. In de praktijk zien we dat bij een veelheid aan verbeteractiviteiten de gestelde doelen niet bereikt worden.
- Drie keer per jaar worden directeuren en intern begeleiders uitgenodigd om het CvB en specifieke beleidsmedewerkers te informeren over de volgende aspecten: voortgang schoolontwikkelpunten, (tussen)opbrengsten, personeel en besteding van middelen. Tevens is er gelegenheid om zelf agendapunten in te brengen.
- Scholen, waar zich risico’s voordoen op het gebied van opbrengsten en/of andere zaken, zullen met enige regelmaat in gesprek gaan met het CvB en/of een specifieke beleidsmedewerker. Centraal daarbij staat de huidige voortgang en behoefte aan ondersteuning.
- Er zal vaker gebruik gemaakt worden van voorbeelden van ‘good practice’ zowel op het niveau van directies als leerkrachtniveau.
- Er zullen tijdens het directie-overleg met enige regelmaat onderwerpen aan bod komen waarbij zowel de directeuren als intern begeleiders participeren.
- Er zal herziening plaats vinden van het huidige kader rond ‘professionele leergemeenschappen’ een steviger inbedding en verbinding met het bestuursbeleid is wenselijk.
- Het aflopende strategisch beleidsplan zal vervangen worden door een zgn. ‘koersplan’ waarbij het mogelijk is om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen.
- Er zal oriëntatie plaatsvinden systemen als Leeruniek en Leerwinst om te onderzoeken hoe dit kan bijdragen aan vermindering van werkdruk.

4.3 Afhandeling van klachten

De afhandeling van de klachten gaat volgens het model klachtenregeling. In 2017 is de externe vertrouwenspersoon twee keer benaderd. Een ouder heeft de vertrouwenspersoon benaderd waarna er telefonisch advies is gegeven. Eén casus had te maken met de thuissituatie en hierover is ook telefonisch advies gegeven.

(Bron: Jaarrapportage Externe vertrouwenspersoon GGD Holland Noorden)

5. Onderzoek

In het kader van de doelstelling uit het strategisch beleid dat in 2018 onze leerkrachten op professionele wijze het maximale uit kinderen en uit zichzelf halen, is het onderstaande opgenomen met betrekking tot 'onderzoekende vaardigheden':

- Op scholen vinden onderzoeken plaats om de onderwijspraktijk te verbeteren, dit willen we realiseren door:
 - Scholing aan te bieden aan leerkrachten om hun onderzoeksvaardigheden te versterken
 - Bij sollicitatiegesprekken nadrukkelijk te letten op de mate waarin kandidaten beschikken over onderzoeksvaardigheden

5.1 Werkzaamheden op het gebied van onderzoek

Het doen van onderzoek wordt in de praktijk in enige mate gerealiseerd tijdens het analyseren van de tussen- en eindopbrengsten door leerkrachten. Specifieke scholing is hiervoor (nog) niet ingezet. Op één school is een afgestudeerde leerkracht van de Academische Pabo benoemd die als specialisatie 'Onderzoekend en ontwerpend leren' heeft afgerond.

Daarnaast zien we een toenemende belangstelling op de scholen voor vormen van onderzoekend en ontwerpend leren. Vooral op het gebied van wetenschap en techniek. Op een aantal van onze scholen is daarvoor ook al specifieke scholing door externen gegeven aan teams. Op dit moment zijn er vier scholen die onder begeleiding verkennen wat de mogelijkheden zijn om een zgn. NAO-robot in te zetten bij ondersteuning van leeractiviteiten.

Tevens heeft één van onze scholen een Onderwijsprijs ontvangen voor de wijze waarop zij een technieklokaal hebben ingericht en deze inzetten voor de eigen leerlingen, maar ook beschikbaar stellen aan andere scholen.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Gelet op huidige activiteiten is de verwachting dat:

- meer leerkrachten zich zullen bekwamen in het doen van onderzoek o.a. de scholing 'leren analyseren'
- door het inrichten van professionele leergemeenschappen het doen van onderzoek in de onderwijspraktijk verder bevorderd zal worden
- wij meer inhoud geven aan het benutten van onderzoeksresultaten om de onderwijspraktijk te versterken
- wij vaker scholen willen laten samenwerken om resultaten van 'good practice' te delen
- een aantal leerkrachten de post HBO-opleiding 'Specialist Wetenschap en technologie Onderzoekend en ontwerpend leren' gaat volgen
- door het inrichten van auditteams en/of collegiale visitatie het onderzoeken van de onderwijspraktijk bevorderd zal worden.

6. Internationalisering

6.1 Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. internationalisering

In 2017 is er gelegenheid geboden aan de beleidsmedewerker Onderwijs en Kwaliteit om kennis te nemen van aspecten van het onderwijsbeleid en de vormgeving in de praktijk van het primair onderwijs

in Finland. De resultaten hiervan zijn gedeeld met de deelnemers aan het directie-overleg en hieruit is op een later moment een gesprek op gang gekomen over 'het benutten van de talenten van leerkrachten op schoolniveau'.

Er is één school die, vanuit een in het verleden gestart internationaliseringproject, personele uitwisseling heeft gehad met een basisschool in Curacao en gedurende een bepaalde periode was er mailcontact. Dit is inmiddels beëindigd. Op schoolniveau zijn er in 2017 geen andere specifieke projecten gestart dan wel voortgezet met betrekking tot internationalisering.

6.2 *Verwachte toekomstige ontwikkeling m.b.t. internationalisering*

Gelet op het feit dat in 2017 alle scholen zich hebben ingezet om het vak Engels aan te bieden aan leerlingen uit de groepen 1 t/m 8, is de verwachting dat het aantal internationale contacten met leerlingen op scholen voor primair onderwijs zal toenemen.

7. Personeel

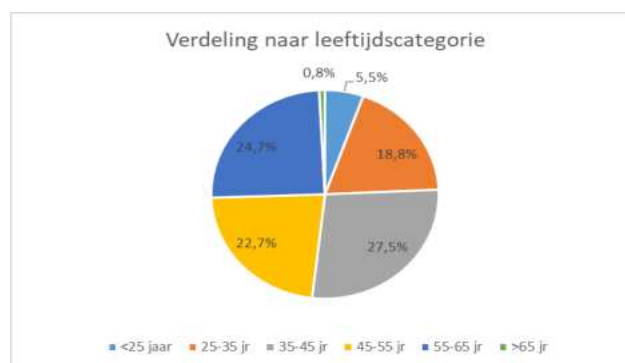
De opbouw van het personeelsbestand van SKO West-Friesland per 31 december 2017 laat het volgende beeld zien.

	(adj) DIR	CVB	OP	OOP	Totaal
Mannen	10	1	40	14	65
Vrouwen	18	0	334	77	429
Totaal	28	1	374	91	494

Bij SKO West-Friesland werken 494 (464 per 31-12-2016) personeelsleden, waarvan 28 (adjunct)directeuren (exclusief het CvB), 374 leerkrachten en 91 onderwijsondersteunend personeelsleden (OOP). Drie directeuren zijn verantwoordelijk voor twee scholen en 2 scholen hebben een meerhoofdige schoolleiding. Het aantal leerkrachten is inclusief de leerkrachten die in de vervangingspool zijn aangesteld.

De verdeling van het personeelsbestand naar leeftijd en geslacht wordt hieronder weergegeven.

	Aantal	Percentage
Man	63	12,8%
Vrouw	431	87,2%

Binnen SKO West-Friesland is de leeftijdsopbouw redelijk verdeeld tussen de verschillende leeftijdscategorieën. De man/vrouw verdeling is verre van evenwichtig. Dit beeld komt overeen met het landelijke beeld.

De bestuurs GGL SKO West-Friesland bedraagt op 1 oktober 2017 40,66. Dat is boven het landelijk gemiddelde van 40,19. Ten opzichte van 2016 is de GGL iets gedaald (41,05 per 1 oktober 2016).

7.1 *Personeelsmutaties*

In 2017 heeft een aantal personele zaken gespeeld en/of personele mutaties plaatsgevonden die van betekenis zijn geweest.

- Er is een vijftal arbeidsovereenkomsten ontbonden, waarvan drie in verband met volledige arbeidsongeschiktheid na 2 jaar ziekte. Een van de ontbonden arbeidsovereenkomsten betrof de overeenkomst van de vice-voorzitter van het CvB.
- In april is de nieuwe topstructuur van de stichting vastgesteld. De nieuwe topstructuur bestaat uit een Voorzitter CvB, directeur Bedrijfsvoering en directeur Onderwijs.
- Per 1 oktober 2017 heeft er een wisseling plaatsgevonden in het CvB en is een nieuwe voorzitter CvB gestart.
- De directeur Bedrijfsvoering is uit de eigen geledingen benoemd. De wervingsprocedure voor de functie van directeur Onderwijs is eind december opgestart.
- In verband met het pensioen van de directeuren op de Hoeksteen in Enkhuizen heeft er interne mobiliteit plaatsgevonden van één van de directeuren. Op de latende school van de betreffende directeur, De Bangert in Andijk, is een interim directeur benoemd voor schooljaar 2017-2018.

7.2 *Personeelsontwikkeling*

De belangrijkste ontwikkelingen met betrekking tot personeel zijn:

1. Het toenemende tekort aan leerkrachten/ invallers binnen het onderwijs. Het tekort wordt steeds duidelijker, het is niet altijd haalbaar om een vervanger te vinden voor een vervangingsaanvraag. SKOWF heeft sinds schooljaar 2016-2017 een bovenschoolse vervangingspool opgericht, die inmiddels is uitgebreid naar 16 wtf. Het is van belang om goed te blijven monitoren wat de gewenste omvang van de vervangingspool is, om aan de vervangingsvraag te kunnen blijven voldoen.
2. Om het toenemende tekort aan leerkrachten/ invallers op te vangen is de samenwerking gezocht met omringende besturen binnen West-Friesland (het ROPO). De mogelijkheden voor samenwerking binnen de ROPO besturen wordt op dit moment onderzocht. Dit varieert van samenwerking op het gebied van werving & selectie, het oprichten van een arbeidsmarktregio tot het samen optrekken richting de PABO's.
3. De pensionering van een aantal directeuren de komende jaren. Waar mogelijk zal gekeken worden of het mogelijk is deze vacatures intern in te vullen. Dit kan door 1 directeur meerdere scholen aan te laten sturen of kweekvijverkandidaten die de schoolleidersopleiding hebben gevolgd te laten doorstromen. Sinds schooljaar 2017-2018 zijn zes interne collega's gestart met de opleiding tot schoolleider.
4. Professionalisering en ontwikkeling van leerkrachten. De SKO West-Friesland Academie is na de start in 2016-2017 in schooljaar 2017-2018 uitgebreid met meer opleidingsmogelijkheden. De komende schooljaren zal het aanbod met kleine stappen uitgebreid worden, om op die manier steeds beter intern in te kunnen springen op de professionaliseringsbehoefte van onze stichting. Het nog op te stellen professionaliseringsbeleid draagt hierin bij. De kwaliteit van de leerkracht wordt steeds essentiëler voor de kwaliteit van het onderwijs en is dan ook als speerpunt benoemd.
5. Het schoolleiders- en het lerarenregister. Per 1 januari 2018 moeten alle directeuren geregistreerd zijn. De inhoud en verplichtingen van het lerarenregister zijn op dit moment nog niet duidelijk. Per 1 augustus 2018 vindt voorlopig alleen de administratieve uitwisseling van de lerarengegevens plaats.
6. Het stijgen van de pensioenleeftijd en de ontwikkelingen binnen het onderwijs leiden er toe dat niet iedere medewerker tot de pensioengerechtigde leeftijd aan het werk kan blijven. Leeftijdsbewust personeelsbeleid en aandacht voor het individu worden hierdoor steeds

belangrijker. Er wordt, indien nodig, op individueel niveau gekeken naar passende mogelijkheden en oplossingen.

7. Het verzuim binnen SKOWF ligt met een voortschrijdend gemiddelde van 6,77 % 2017, weinig kortverzuim, meer midden en langverzuim. (voortschrijdend gemiddelde december 2017) boven het landelijk gemiddelde van 6,2% (DUO, 2016). In 2017 is gebleken dat er in eerdere jaren met een verkeerd ziekteverzuimpercentage is gerekend. Het percentage wat door de ArboUnie werd gerapporteerd bleek onjuist. Door de ingebruikname van AFAS en het bijhouden van de eigen verzuimcijfers, is gebleken dat het ziekteverzuimpercentage boven in plaats van onder het landelijk gemiddelde ligt. Het is hierdoor nog meer van belang om ons meer te richten op preventie van verzuim en te zorgen dat de directeuren capabel zijn in de begeleiding van ziekteverzuim. Beide punten zijn benoemd als speerpunt voor 2018-2019.

7.3 *Beheersing van uitkeringen na ontslag*

Binnen SKO West-Friesland zijn de directeuren verantwoordelijk voor de administratieve uitvoering van de procedure aanstelling en ontslag van leerkrachten en OOP op hun school. Sinds de invoering van het ketenbeding onder de Wet Werk en Zekerheid op 1 juli 2016, vindt de aanstelling van vervangers/invallers plaats via Driessen HRM.

Aanstellings- en ontslagmutaties worden via AFAS ter accordering naar het bestuurskantoor verstuurd. Bij de invulling van vacatures, wordt de benoemingsvolgorde in de cao gehanteerd en worden de vacatures eerst aangeboden aan medewerkers aan wie SKO West-Friesland verplichtingen heeft. De beleidsmedewerker P&O houdt het overzicht in dit proces.

In 2017 heeft SKO West-Friesland over 2015 vier naheffingen van het Participatiefonds ontvangen van werknemers die na ontslag een uitkering hebben aangevraagd en ontvangen (Totale omvang naheffingen € 3.830,-). Dit betrof tijdelijke medewerkers die in de formatie zijn geplaatst.

8. Huisvesting

8.1 *Belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van huisvesting in 2017*

In 2017 is hoofdzakelijk planmatig onderhoud (schilderwerk) gepleegd aan de gebouwen. Een aantal begrote bouwzaken zijn doorgeschoven naar volgende jaren in verband toekomstige ontwikkelingen op het gebied van vervangende nieuwbouw. Het planmatig onderhoud is daarom maar voor 60% uitgevoerd. Op de Caegh in Obdam heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het binnenklimaat. Met de gemeente Opmeer is er gedurende het jaar gesproken over vervangende nieuwbouw op de locatie in Hoogwoud en Opmeer/Spanbroek. Met de gemeente Koggenland is gesproken over vervangende nieuwbouw Avenhorn/De Goorn. In februari 2018 is hiervoor een bouwkrediet ter beschikking gesteld.

In Medemblik is in december 2017 gestart met de tijdelijke uitbreiding bij de Jozefschool.

8.2 *Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting*

In 2018 zal het dak van de Lidwina school in Zwaagdijk-West gerenoveerd worden, het ventilatiesysteem op de Caegh zal naar aanleiding van het onderzoek naar het binnenklimaat worden aangepast en de Hoeksteen zal een renovatie ondergaan. Een architect is gevraagd om naar De Hoeksteen te kijken. In de gemeente Opmeer en Koggenland zullen verdere stappen gezet worden voor de (mogelijke) realisatie van de nieuwbouw Hoogwoud / Opmeer en Avenhorn / De Goorn.

Intern zullen de mogelijkheden onderzocht worden om anders naar het onderhoud van schoolgebouwen, die niet voor nieuwbouw in aanmerking komen, te kijken.

9. Samenwerking

SKO West-Friesland werkt op de verschillende gebieden samen met partners. Hieronder worden de partners omschreven.

9.1 Samenwerking en verbonden partijen

De Westfriese Knoop (passend onderwijs)

SKO West-Friesland maakt deel uit van het samenwerkingsverband De Westfriese Knoop. Zowel de voormalig voorzitter van het CvB als de nieuwe voorzitter van het CvB van de SKO West-Friesland is voorzitter van dit samenwerkingsverband.

In de regio West Friesland hebben 15 betrokken besturen de samenwerking met elkaar gezocht en dit heeft in december 2012 geleid tot de oprichting van SWV De Westfriese Knoop.

Brede scholen

Binnen SKO West-Friesland zijn 3 multifunctionele gebouwen te weten: De Bloesem in Wognum, de MFA te Zwaagdijk Oost en De Batter in Ursem. Het beheer van De Bloesem en De Batter is georganiseerd in een Vereniging van Eigenaren (VVE). De voorzitter CvB van SKO West-Friesland maakt deel uit van het bestuur van beide VVE's.

Stichting Allure

Vanaf augustus 2015 huurt Stichting Allure de bovenverdieping van het bestuurskantoor. Op het gebied van o.a. onderhoud/huisvesting wordt waar mogelijk de samenwerking gezocht. Daarnaast huurt Allure de stafmedewerker ICT en de systeembeheerder van SKO West-Friesland in.

ROPO

Een aantal keer per jaar komen de bestuurders van de verschillende schoolbesturen in West-Friesland bijeen voor een bestuurlijk netwerk overleg. Op het gebied van vervanging van personeel werkt het ROPO in combinatie met Driessen nauw samen en komen de HRM functionarissen van de besturen regelmatig bijeen.

9.2 Ontwikkelingen op het gebied van samenwerking

Stichting Allure

Op het gebied van de nieuwbouwprojecten wordt de samenwerking met Allure geïntensiveerd. Naar de gemeente toe wordt gezamenlijk opgetrokken en wordt gekeken naar bouwheerschap van de nieuwbouwprojecten.

ROPO

Door het tekort aan leraren zal binnen het ROPO naar verdere mogelijkheden gekeken worden om samen naar oplossingen te zoeken. Dit kan mogelijk resulteren in een gezamenlijke vervangingspool voor alle schoolbesturen binnen het ROPO.

10. Financiën

10.1 Financiële positie

Onderstaand treft u de balans aan per 31-12-2017. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van onze organisatie. Het overzicht wordt vergeleken met de situatie per 31-12-2016. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

TABEL ACTIVA en PASSIVA 31-12-2017 EN 31-12-2016

Activa	31-12-2017	31-12-2016	Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa	4.500.444	3.986.470	Eigen vermogen	10.989.730	11.482.747
Financiële vaste activa	3.005	14.405	Voorzieningen	3.313.538	2.988.495
Vorderingen	1.427.581	1.407.150	Kortlopende schulden	2.526.577	2.410.298
Liquide middelen	10.898.818	11.473.511			
Totaal activa	16.829.842	16.881.536	Totaal passiva	16.829.842	16.881.536

10.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balans

Activa:

In 2017 zijn de digiborden op de scholen vervangen waardoor de materiele vast activa is toegenomen met ruim € 500.000.

Passiva:

De voorziening is gestegen doordat in de voorziening onderhoud een hogere dotatie is geboekt dan dat er is besteed in 2017 (zie huisvesting 8.1).

De kortlopende schulden zijn toegenomen doordat er een schuld in 2018 is opgenomen van € 118.000 voor transitievergoeding en salariskosten te betalen in 2018.

In de jaarrekening op blz. 60 wordt een verdere toelichting gegeven van de onderscheiden posten van de balans.

10.3 Resultaat

De begroting van 2017 laat een negatief resultaat zien van € 360.858. Uiteindelijk resulteert boekjaar 2017 in een negatief resultaat van € 493.016 een negatief verschil van € 132.158 met de begroting. In 2017 heeft een aantal gebeurtenissen plaatsgevonden, buiten de normale bedrijfsvoering, die een het resultaat van SKO West-Friesland negatief beïnvloed hebben (uitbetaling van transitievergoedingen, vervroegd afschrijven. Zonder deze posten zou het resultaat in 2017 € 125.000 negatief bedragen.

Het resultaat over het boekjaar 2016 bedroeg € 750.955 (positief). In de navolgende paragraaf wordt een vergelijking tussen het voorgaande boekjaar en de begroting gegeven en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

In de jaarrekening op blz. 67 wordt een verdere toelichting gegeven van de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

10.4 Analyse realisatie/begroting huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2017 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2016.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	23.977.449	23.148.143	829.306	23.562.766	414.683
Overige overheidsbijdragen	139.456	131.222	8.234	235.465	-96.009
Overige baten	261.069	164.272	96.797	257.911	3.158
Totaal baten	24.377.974	23.443.637	934.337	24.056.142	321.832
Lasten					
Personele lasten	21.084.953	20.395.389	-689.564	19.599.916	1.485.037
Afschrijvingen	617.842	648.832	30.990	641.650	-23.808
Huisvestingslasten	1.564.774	1.516.776	-47.998	1.467.978	96.796
Overige instellingslasten	1.616.803	1.316.498	-300.305	1.639.181	-22.378
Totaal lasten	24.884.372	23.877.495	-1.006.877	23.348.725	1.535.647
Saldo baten en lasten	-506.398	-433.858	-72.540	707.417	-1.213.815
Financiële baten en lasten	13.383	73.000	-59.617	43.538	-30.155
Nettoresultaat	-493.015	-360.858	-132.157	750.955	-1.243.970

Toelichting op de staat van baten en lasten

Het resultaat ten opzichte van 2016 is € 1.243.970 negatief. De belangrijkste oorzaken hiervan worden hieronder benoemd:

Baten:

De stijging van de baten ten opzichte van 2016 heeft te maken met een stijging van de bekostiging van met name de prestatiebox. Het bedrag per leerling is gestegen van € 128,79 (maart 2016) per leerling naar € 166,50 per leerling.

In 2016 is een bedrag ontvangen voor de warme overdracht buitenonderhoud van de gemeente Enkhuizen van ruim € 60.000. Dit verklaart het negatieve verschil in de overige overheidsbijdragen.

Lasten:

In 2016 heeft SKO West-Friesland een vervangingspool opgericht waarin in 2016 8 wtf zijn benoemd. Door een stijging van het ziekteverzuim en het dreigend tekort aan personeel is de vervangingspool in 2017 uitgebreid naar wtf 12 en later naar wtf 16. Dit veroorzaakt de stijging van de personele lasten in 2017 ten opzichte van 2016 (€ 220.000). Een andere oorzaak van de stijging van de personele lasten is de stijging van de bruto lonen met 1,25% en de verhoging van de pensioenpremies per 1-1-17 met 2,3%. In 2017 is ook een aantal transitievergoedingen (ruim € 123.000) uitgekeerd wat een stijging veroorzaakt ten opzichte van 2016. In 2017 heeft SKO West-Friesland ten opzichte van 2016 te maken

gehad met extra kosten voor de interim bestuurder (College van Bestuur) en een interim (school)directie (bijna € 100.000), werving van CvB en RvT leden (€ 40.000). Naar aanleiding van het Deltaplan is meer geld aan nascholing uitgegeven (€ 120.000).

Resultaat 2017 versus begroting 2017

Het gerealiseerde resultaat 2017 wijkt af van het begrote resultaat, hieronder worden, per item, de afwijkingen verklaard.

Rijkssubsidies

In september 2017 heeft een nabetaling plaatsgevonden van de bekostiging 2016-2017 van ruim € 415.000 wat reeds aan werkgeverslasten e.d. is uitgegeven. Daarnaast heeft SKO West-Friesland een extra bekostiging lumpsum, budget voor personeelsbeleid 2017-2018 ontvangen van bijna € 250.000 wat niet begroot was.

Prestatiebox

De middelen die ontvangen zijn vanuit de prestatiebox worden op schoolniveau ingezet ter versterking van het opbrengstgericht werken, taal- en rekenonderwijs, o.a. door het volgen van cursussen van OBD Noordwest. Tevens worden de gelden ingezet voor cultuureducatie, zoals het deelnemen aan projecten en workshops van De Blauwe Schuit, museumbezoek zoals het Zuiderzee museum, het Westfries museum, het Bakkerijmuseum en het Anne Frank huis. In september heeft een nabetaling 2016-2017 van de prestatiebox plaatsgevonden van € 16.600 en extra gelden voor 2017-2018 van € 96.000.

Subsidie versnellingsaanvraag

De Wulframschool in Hoogwoud heeft in samenwerking met het bestuur een Versnellingsaanvraag ingediend bij de PO Raad om een robot doelgericht in te zetten in het onderwijs. Deze aanvraag is toegekend en onder begeleiding van Kennisnet wordt door een leerkracht (ICT'er) en de beleidsmedewerker ICT onderzocht hoe de robot effectief ingezet kan worden in het onderwijsproces. De NRO Kennisrotonde heeft op ons verzoek een literatuuronderzoek gedaan en ter ondersteuning een theoretisch kader geschreven. De subsidie bedraagt € 12.655 voor 2017.

Personele lasten

In 2017 is er sprake geweest van de inhuur van een interim directeur en een interim CvB. Deze kosten zijn niet volledig meegenomen in de begroting wat een overschrijding geeft van € 100.000.

SKO West-Friesland heeft afscheid genomen van een vijftal medewerkers in 2017 waarvoor een transitievergoeding is betaald van in totaal € 123.000. Door de compensatieregeling transitievergoeding komt SKO West-Friesland mogelijk nog in aanmerking voor een compensatie en zal een gedeelte van de transitievergoeding, mogelijk in 2019 worden terugbetaald.

In 2017 is een bedrag opgenomen van € 118.000 voor afrekening salariskosten en transitievergoeding in 2018.

In 2017 is een nieuwe voorzitter CvB geworven en 3 nieuwe leden van de RvT wat niet begroot was (€ 40.000).

Kosten vervanging i.v.m. eigen risicodragers

De kosten voor vervanging van zieke medewerkers is € 234.600 lager dan begroot. In de begroting is rekening gehouden dat de afdracht van de scholen (4,85% van de loonkosten = € 814.000) gelijk is aan

de kosten (in 2017 € 579.600). Het positieve verschil wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Vervangingsfonds WF.

In oktober is nog een restitutie van het Vervangingsfonds ontvangen van ruim € 34.000 voor de kalenderjaren 2014 en 2015. Dit bedrag is ook toegevoegd aan bovenstaande bestemmingsreserve.

Afschrijvingen

In 2017 heeft een Europese aanbesteding van ICT hardware plaatsgevonden. Deze aanbesteding is in november afgerond. De ICT hardware investeringen zijn daardoor uitgesteld en hebben pas eind 2017, begin 2018 plaatsgevonden. De afschrijvingslasten zijn hierdoor lager uitgevallen.

Bijzondere lasten ivm afboeking activa

Na afronding van de Europese aanbesteding van de digiborden in 2016 zijn de scholen in 2017 voorzien van nieuwe. Alle oude borden en beamers zijn vervroegd afgeschreven. Daarnaast heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de aanwezigheid van de activa op basis van nieuwe investeringen. De bijzondere lasten wegens het buiten gebruik stellen van deze activa bedraagt € 127.000.

Resultaat verdeling

Het resultaat 2017 is € 493.016 negatief en is als volgt verdeeld over de verschillende reserves.

Resultaat totaal SKO West-Friesland	-/- 493.016
Resultaat tlv nulmeting activa	-/- 55.053
Resultaat tlv reserve Passend onderwijs	-/- 37.503
Resultaat tgv reserve VVF WF	234.604
Resultaat tlv reserve onderhoud	-/- 16.225
Resultaat tlv bestemmingsreserve bapo	-/-126.364
Resultaat tlv reserve personeel	-/- 448.523
Resultaat tgv algemene reserve	-/-43.952

10.5 Investeringsbeleid en ontwikkelingen

SKO West-Friesland hanteert het uitgangspunt dat afgeschreven activa opnieuw geïnvesteerd kunnen worden. De investeringen zijn een onderdeel van het begrotingsproces. Op moment dat er noodzakelijke investeringen moeten plaatsvinden om bijvoorbeeld de ontwikkeling van het onderwijs te bevorderen kunnen activa vervroegd afgeschreven worden. De investeringen worden bewaakt op basis van een liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meerjarenbegroting opgenomen financieel perspectief. Er is een meerjarenbeleid op exploitatie en investeringen.

Eind 2016 is de Europese aanbesteding van digiborden afgerond. De digiborden zijn in 2017 op alle scholen geplaatst. In 2017 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor ICT hardware. De uitrol hiervan vindt met name in 2018 plaats.

Het volgende overzicht laat de begrote investeringen en de realisatie 2017. Een aantal scholen heeft een paar investeringen Onderwijs leerpakketten doorgeschoven naar 2018. Dit geldt ook voor meubilair waardoor de realisatie lager is dan de begrote investeringen. In de laatste kolom zijn de investeringen 2018 toegevoegd.

	Investering begroting 2017	Realisatie	Verschil	Investering Begroting 2018
Onderwijsleerpakketten	414.537	246.955	167.582	236.300
ICT & software	962.866	926.080	36.786	429.560
Meubilair en inventaris	135.533	86.186	49.347	281.867
Totaal	1.512.936	1.259.221	253.715	947.727

10.6 Kasstroom en financiering en financiële instrumenten

De inkomsten zijn grotendeels afhankelijk van het leerlingaantal en de bekostiging, die door het Ministerie van Onderwijs wordt vastgesteld. Door tijdig te sturen op wijzigingen in het aantal leerlingen en wijziging in de bekostigingsvariabelen, worden prijsrisico's beheerst. SKO West-Friesland maakt geen gebruik van kredieten. De kasstroomrisico's worden beheerst door gebruik te maken van meerjarenplanningen en liquiditeitsplanningen. Op basis van dit beleid schat SKO West-Friesland in dat de prijs, krediet en kasstroomrisico's beperkt zijn en worden beheerst.

10.7 Treasury

De primaire doelstelling van de stichting is het verzorgen van onderwijs aan kinderen op de school voor primair onderwijs, die onder het bevoegd gezag van de stichting vallen. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

SKO West-Friesland hanteert het uniforme treasurystatuut van de Besturenraad. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

Het primaire doel van treasury bij SKO West-Friesland is het financiële risicobeheer. De secundaire doelstelling is het reduceren van de financieringskosten.

Het treasurystatuut geeft het beleid weer met betrekking tot het beleggen en belenen. Tevens wordt de financiële organisatie en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden en bevoegdheden beschreven. Het statuut wordt uiterlijk na 4 jaar geëvalueerd en eventueel aangepast. Jaarlijks wordt een treasuryplan opgesteld welke onderdeel uitmaakt van de begroting. Het bestuur heeft besloten, dat een deel van de beschikbare liquide middelen beschikbaar is voor de uitvoering van het in het strategisch beleidsplan geformuleerde beleid.

De Stichting voert een zeer terughoudend financieel beleid met een laag risicoprofiel. Er wordt alleen gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekeningen zijn voor het grootste deel direct opeisbaar.

10.8 Continuïteitsparagraaf

10.8.1 Personele bezetting

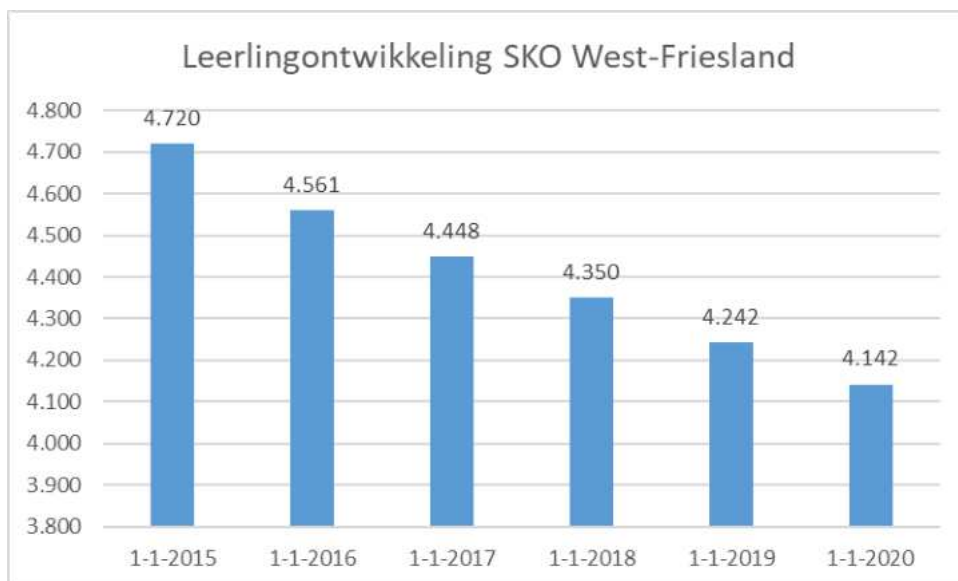
In onderstaand overzicht is de ontwikkeling te zien van het personeel op basis van de formatie de komende jaren, die gebaseerd is op het leerlingverloop. De verwachting is dat door het werkdrukakkoord wat in 2018 is afgesproken en van kracht is vanaf augustus 2018 meer personeel, zowel leerkrachten als onderwijsassistenten, aangenomen zal worden.

teldatum 1 oktober	2017	2018	2019	2020
directie	22,96	24,20	22,60	22,60
onderwijsgevend personeel	252,63	242,17	236,87	231,40
onderwijsondersteunend personeel	39,60	37,26	35,50	34,10
FTE totaal	315,19	303,63	294,97	288,10
totaal aantal leerlingen	4.447	4.350	4.242	4.142

10.8.2 Leerlingaantallen ontwikkeling

Onderstaand overzicht laat de leerling ontwikkeling zien met de werkelijke cijfers van 2015, 2016 en 2017 en de prognoses voor de komende 3 jaren. De trend is dalend, wat hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de demografische ontwikkelingen.

	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
De Hoeksteen	273	263	274	280	285	285
Jozefschool	268	280	289	301	308	300
St. Nicolaas	264	256	242	235	239	223
De Caegh	414	376	352	332	330	320
Gerardus Majella	119	118	110	107	105	108
De Schelp	265	265	280	283	260	257
Bavo	196	189	194	193	184	184
De Overhaal	118	102	94	77	58	54
St. Lidwina	43	39	44	42	38	38
St. Jozef	96	95	85	89	89	89
Petrus Canisius	109	104	94	84	77	67
St. Bernadette	41	44	48	47	51	52
Jozef en Maria	102	102	91	83	79	70
Pancratius	262	264	266	261	249	248
Maria Bernadette	218	211	201	185	178	173
St. Hieronymus	428	406	406	400	400	390
Bangert	143	138	134	132	128	125
St. Bonifatius	343	340	322	316	303	307
De Ark	109	104	99	102	103	104
Werenfridus	234	216	198	180	172	165
Jozefschool	372	364	360	376	372	369
St. Wulfram	182	175	167	162	162	154
't Ruimteschip	121	110	98	83	72	60
	4.720	4.561	4.448	4.350	4.242	4.142

10.8.3 Ontwikkelingen leerlingaantallen en personeel

De prognose van het leerling aantal laat het volgende verloop zien van het aantal te formeren groepen per schooljaar op stichtingsniveau.

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Aantal groepen SKO West-Friesland	191	189	186	184	183

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van het te verwachten verloop bij SKO West-Friesland als gevolg van het opnemen van (flexibel)pensioen in wtf. De vermelde wtf is inclusief de voormalige bapo wtf/ verlof duurzame inzetbaarheid oudere werknemer.

	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Dir	1	0	0	0	1,0000	1,0000	1,0000
LA	1	4,2717	1,0000	3,2850	4,5884	5,9096	3,8647
OOP		0,1000		1,4000	1,0808	0,4000	0,1605
Bestuurskantoor	1						
Totaal	3	4,3717	1	4,685	6,6692	7,3096	5,0252

De komende jaren daalt het aantal groepen gemiddeld met 2 per jaar. Het natuurlijk verloop van leerkrachten is de komende jaren groter dan de afname van het aantal groepen. Op basis van deze informatie zal de werkgelegenheid van het zittende personeel gewaarborgd kunnen blijven. Jaarlijks wordt dit bij het opstellen van de begroting gemonitord.

10.8.4 Meerjarenbegroting

Onderstaande meerjarenbegroting is tot stand gekomen op basis van het leerlingverloop en de formatie voor de komende jaren. De komende jaren laat een negatieve begroting zien. Dit is een bewuste keuze van SKO West-Friesland. Vanuit de algemene reserve zal de komende jaren geld geïnvesteerd worden voor de uitvoering van het strategisch beleid, voor 2018 is dat € 435.000.

	2017	2018	2019	2020
3. Baten				
3.1 Rijksbijdragen	23.977.449	23.423.363	23.161.621	22.950.958
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	139.456	128.321	110.775	109.225
3.5 Overige baten	261.069	150.668	150.168	105.668
totaal baten	24.377.974	23.702.352	23.422.564	23.165.851
4. Lasten				
4.1 Personeelslasten	21.084.953	20.461.235	19.989.756	19.851.395
4.2 Afschrijvingen	617.842	706.942	670.967	605.413
4.3 Huisvestingslasten	1.564.774	1.596.049	1.501.049	1.501.049
4.4 Overige lasten	1.616.803	1.358.500	1.334.747	1.334.747
totaal lasten	24.884.372	24.122.726	23.496.519	23.292.604
Saldo baten en lasten	506.398-	420.374-	73.955-	126.753-
Saldo financiële bedrijfsvoering	13.382	45.000	45.000	45.000
Netto resultaat	493.016-	375.374-	28.955-	81.753-

10.8.5 Balans

Op basis van bovenstaande meerjarenbegroting zal de balans voor de komende jaren onderstaande ontwikkelingen laten zien.

	2017	2018	2019	2020
1. Activa				
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	4.500.444	4.741.229	4.670.262	4.664.849
1.3 Financiële vaste activa	3.005	3.005	3.005	3.005
<i>Vaste activa</i>	<i>4.503.449</i>	<i>4.744.234</i>	<i>4.673.267</i>	<i>4.667.854</i>
1.4 Voorraden	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	1.427.581	1.427.581	1.427.581	1.427.581
1.6 Effecten	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	10.898.818	9.947.935	10.015.782	9.727.452
<i>Vlottende activa</i>	<i>12.326.399</i>	<i>11.375.516</i>	<i>11.443.363</i>	<i>11.155.033</i>
Totale Activa	16.829.842	16.119.748	16.116.628	15.822.885
2. Passiva				
2.1 Eigen vermogen	10.989.729	10.614.355	10.585.400	10.503.647
<i>waarvan publiek eigen vermogen</i>	<i>10.989.729</i>	<i>10.614.355</i>	<i>10.585.400</i>	<i>10.503.647</i>
<i>waarvan privaat eigen vermogen</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
2.2 Voorzieningen	3.313.538	2.978.817	3.004.652	2.792.662
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	2.526.577	2.526.577	2.526.577	2.526.577
Totale Passiva	16.829.842	16.119.748	16.116.628	15.822.885

De financiële ken- en stuurgetallen zijn in bijlage 2 blz. 48, toetsingskader financiële verantwoording vermeld.

Bij het verantwoorden van de financiële positie gaat het ten principale over de vraag hoe het kapitaal (geld en goederen) wordt ingezet ter verbetering van de onderwijskwaliteit. En dus niet over de vraag hoe het kapitaal zich verhoudt tot een landelijke norm. In het kader van de verantwoording binnen de PO sector is wel een toetsingskader gegeven waarin wordt uitgegaan van de signaleringsgrenzen op basis van de uitgangspunten van het rapport van de Commissie Don. Door het gevoerde beleid binnen SKO West-Friesland de afgelopen jaren wijken de financiële kengetallen positief af ten opzicht van de signaleringsgrenzen van de Commissie Don. Het bestuur gaat de komende jaren deze middelen inzetten in extra investeringen in het onderwijs.

10.8.6 Verwachte ontwikkelingen SKO West-Friesland

In 2018 zal SKO West-Friesland het strategisch beleid 2014-2018 evalueren en een nieuw plan vorm gaan geven. De belangrijkste ontwikkelingen die daar een rol in gaan spelen zijn onderwijs en personeel. Daarnaast zal de organisatie vorm gaan geven aan de nieuwe organisatiestructuur die vanaf 1 augustus 2017 van kracht is.

De verwachte ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, kwaliteit, onderzoek, internationalisering, personeel, huisvesting en samenwerking zijn te lezen in paragraaf 3.2, 4.2, 5.2, 6.2, 7.2, 8.2 en 9.2.

10.9 Interne risicobeheersing- en controle systeem

In 2017 is een risico analyse opgesteld als onderdeel van het begrotingsproces. Op onderwerp is gekeken wat de kans en de impact van het risico is en wat de beheersmaatregelen zijn. De risico analyse wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgesteld in de periode september/oktober en is ingebed in de P&C cyclus.

Daarnaast heeft SKO West-Friesland een planning & control cyclus waarin de belangrijkste processen van de organisatie beschreven zijn. Deze cyclus wordt jaarlijks geëvalueerd. In 2016 zijn ook alle administratieve processen beschreven en is een intern controleplan opgesteld.

10.9.1 Risico's

De belangrijkste vastgestelde risico's voor SKO West-Friesland volgen hieronder:

- De leerlingkrimp
- Kwaliteit van personeel
- Ziekteverzuim
- Tekort aan personeel
- ICT

Leerlingkrimp

De prognosecijfers van het leerlingaantal laat voor de komende jaren een daling zien, waardoor de inkomsten de komende jaren zal dalen. Binnen de personeelsformatie wordt hier op geanticipeerd, daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden om scholen beter op de kaart te zetten.

Kwaliteit van personeel

De kwaliteit van de leerkracht doet er toe. Niet goed gekwalificeerd personeel heeft invloed op de kwaliteit van het onderwijs. Onderdeel van het Deltaplan is een nulmeting van het personeel. Het risico is aanwezig dat geconstateerd wordt, dat een aantal leerkrachten niet over de vereiste competenties beschikt. Met de betreffende leerkrachten zullen dan verbetertrajecten worden afgesproken of zal bij niet goed functioneren afscheid genomen moeten worden. Voor deze personele fricties is voor 2017

een bedrag beschikbaar van € 200.000. Daarnaast is digitale geletterdheid van leerkrachten een groot aandachtspunt.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen SKO West-Friesland is hoog waardoor de continuïteit van het leerproces in het geding kan komen. Voor het organiseren van thema bijeenkomsten, het inbedden van het verzuimbeleid binnen de organisatie en een andere aanpak van het proces is een bedrag van € 180.000 gereserveerd in de personele reserve.

Tekort aan personeel

Het tekort aan personeel op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat klassen naar huis gestuurd moeten worden bij ziekte. Dit is een onwenselijke situatie voor iedereen. De vervangingspool is in 2017 daarom al uitgebreid naar 16 wtf daarnaast wordt naar samenwerking gezocht met besturen binnen West Friesland.

ICT

Er wordt op dit moment steeds meer gebruik gemaakt van ICT in het onderwijs. De kosten van ICT zijn hoger en het onderwijs is kwetsbaarder als ICT niet ondersteunend is aan het onderwijs. Een goed netwerk dat betrouwbaar is, is essentieel voor de voortgang van het onderwijs. Voor de aanleg voor wifi is een bedrag van € 12.000 opgenomen.

Naast de bestemmingsreserves heeft SKO West-Friesland ook een grote bufferliquiditeit om risico's op te vangen. Het noodzakelijk geachte weerstandsvermogen is vastgesteld op 5,0 tot 20,0% van de exploitatieomvang (2016 SKO West-Friesland 32%). Op basis van het financieel toetsingskader is het verschil tussen de aanwezige buffer en de benodigde buffer € 6.900.000.

Naast het weerstandsvermogen zijn voorzieningen noodzakelijk ter egalisatie van uitgaven in tijd (o.a. onderhoudsvoorziening) of ter dekking van toekomstige betalingsverplichtingen die hun oorzaak vinden in de bedrijfsvoering van het afgelopen jaar of de afgelopen jaren (bijv. spaarverlof). De omvang van de voorziening wordt afgestemd op het (verwachte) uitgavenpatroon.

Op grond van het strategisch beleid worden de financiële consequenties jaarlijks in de begroting aangegeven en in het bestuursverslag verantwoord. Het beleid wordt in meerjarenperspectief aangegeven en beoordeeld.

10.10 *Verslag Raad van Toezicht*

I **Beschouwing van de Raad van Toezicht over 2017**

Het toezicht binnen de onderwijssector is volop aan veranderingen onderhevig. De toenemende maatschappelijke waarde van het onderwijs vraagt om toezicht dat met haar tijd mee gaat. Verdieping op ontwikkelingen van digitalisering, veranderingen door de veelzijdige instroom van kinderen en het toenemend belang van netwerken zijn zichtbaar.

Binnen de stichting SKO West-Friesland was sprake van een intensief jaar voor de Raad van Toezicht (RvT). Het besturingsmodel van de organisatie is aangepast waardoor nu sprake is van een enkelhoofdig bestuur. In 2017 werd door de RvT een nieuwe bestuurder benoemd.

Ondanks de bestuurlijke aanpassing heeft de voortgang van het vastgestelde Deltaplan ten behoeve van onderwijskundige verbeteringen op de scholen geen vertraging opgelopen. Het is goed om vast te stellen dat de uitvoering van het Deltaplan nog volop bezig is. Er is daarbij ook dit jaar weer een groot beroep gedaan op het bestuur, de locatiedirecteuren, leerkrachten, GMR en medewerkers van het bestuurskantoor. Op professionele wijze geven zij hier invulling aan. De RvT spreekt haar waardering hiervoor uit.

R.A.G. in 't Veld
voorzitter

II **Besturen en toezicht houden**

Actualiteiten

Tussen ultimo verslagjaar en de vaststelling van dit jaarverslag 2017 hebben zich geen activiteiten of zaken voor gedaan die van belang zijn om hier te melden.

Toezicht en Code goed bestuur

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht (RvT) zijn opgenomen in de statuten van Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland en nader uitgewerkt in een regeling voor RvT en College van Bestuur (CvB).

De huidige statuten van de stichting dateren van 31 december 2013. De huidige regeling voor RvT en bestuur is vastgesteld in september 2017.

De RvT houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting en staat het bestuur met raad en advies terzijde. De RvT benoemt, schorst en ontslaat het bestuur en stelt de arbeidsvoorwaarden voor het bestuur vast. De RvT heeft als taak het uitoefenen van goedkeuringsrechten ten aanzien van de onderwijsstichting zoals in de statuten van de onderwijsstichting aan de Raad van Toezicht zijn toebedeeld. Het gaat daarbij om voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht van onder meer:

- vaststelling strategisch beleidsplan, jaarverslag en begroting;
- het aangaan van verplichtingen die het totaal van € 100.000 te boven gaan;
- het aangaan van overeenkomsten waarbij aan de stichting een bankkrediet wordt verstrekt;
- bestuurlijke fusie of splitsing van de stichting;
- wijziging van de statuten van de stichting;

het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met andere rechtspersonen of instellingen indien die samenwerking een rechtstreeks verband houdt met verwezenlijking van de doelstelling van de stichting.

Bij het vervullen van zijn taken richten de leden van de RvT zich naar het belang van de stichting.

In de regeling voor bestuur en RvT zijn o.a. nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de taken, besluitvorming, werkwijze, gedragsregels en werving & selectie. Leden van de RvT dienen onafhankelijkheid te zijn en hebben een integere handelwijze bij onverenigbaarheden jegens de organisatie. De RvT legt verantwoording af van zijn werkzaamheden in het jaarverslag. De regeling RvT en bestuur is gepubliceerd op de website van SKO West-Friesland.

De RvT heeft de volgende commissies benoemd:

- een auditcommissie ten behoeve van financiële zaken en als aanspreekpunt accountant;
- een remuneratiecommissie ten behoeve van de evaluatie bestuur en beloningsvaststelling;
- een kwaliteitscommissie ten behoeve van onderwijskundige aangelegenheden.

Iedere commissie omvat twee leden van de RvT.

Bij de uitvoering van haar taken wordt door de RvT de Code goed bestuur primair onderwijs gevolgd zoals vastgesteld per 1 augustus 2017 door de VTOI (Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen). Hierbij wordt door de RvT het principe 'pas toe of leg uit' gehanteerd.

Integriteit

In 2017 hebben zich geen situaties/transacties voorgedaan waarbij sprake was c.q. zou kunnen zijn van onverenigbaarheden tussen de stichting en een lid van de RvT of bestuur. De accountant heeft geen onregelmatigheden op het gebied van integriteit geconstateerd c.q. gerapporteerd in het verslagjaar. Ingeval de accountant binnen de stichting fraude constateert waarbij leden van het CvB betrokken zijn, vindt direct contact plaats met de voorzitter van de RvT.

Toezichttaak

De reikwijdte van de toezichttaak strekt zich uit over diverse terreinen maar kan als volgt worden samengevat:

- strategie van de organisatie (toetsing, advisering);
- bewaking financiële continuïteit en risicobeheersing van de rechtspersoon;
- realisatie van resultaten op taakvelden op grond van statuten en regelgeving.

Voorstellen vanuit het bestuur worden getoetst op basis van eerder vastgesteld beleid waaronder het actuele strategisch beleidsplan, de (meerjaren)begroting, het treasurystatuut, het werkplan en interne rapportages.

Daarnaast houdt de RvT rekening met de ontwikkelingen in de samenleving, de onderwijssector, governance en maatschappelijke opinies. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting en de hieraan verbonden scholen voor primair onderwijs. De statuten en de regeling voor de RvT en bestuur waarborgen de grens van bevoegdheden van het bestuur.

III Verslag vanuit de toezichthoudende rol

Toezicht op strategie

De RvT houdt toezicht op de strategie van de organisatie en de wijze waarop dit wordt gerealiseerd. In de regio West-Friesland is sinds enkele jaren sprake van een daling van het leerlingenaantal. Dit heeft gevolgen voor de financiële huishouding van de stichting en de werkgelegenheid op scholen. Het bestuur en RvT houden deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en sturen waar nodig het beleid adequaat bij.

In 2015 is het strategisch beleid voor de periode 2015 – 2018 vastgesteld onder de titel ‘Samen inspirerend lerend de toekomst in’. Hierbij is de focus gezet op een zestal hoofdthema’s:

1. Leiderschap & management	→ transparant en ontwikkelingsgericht
2. Onderwijs	→ inspirerend, hoogwaardig, toekomstbestendig
3. Personeel	→ professionalisering en ontwikkeling
4. Huisvesting	→ verbouwen en inrichten
5. Financiën	→ op orde
6. Marketing & communicatie	→ SKO WF op de kaart

Besturingsmodel

Na de opdrachtverstrekking in 2016 is in de eerste helft van 2017 het besluit genomen om het besturingsmodel van de stichting aan te passen. Gekozen is voor een model met een eenhoofdig bestuur, ondersteund door een directeur onderwijs en een directeur bedrijfsvoering. Het besturingsmodel en de profielen zijn voorgelegd aan de GMR, die daarop positief hebben gereageerd.

Onderwijskundige prestaties

Teleurstellende uitkomsten van eindopbrengsten van 14 van de 23 scholen in 2015 hebben geleid tot het opstellen van een Deltaplan met als doel de leeropbrengsten bij de scholen te verbeteren. Het externe bureau CPS is betrokken bij de uitvoering van het Deltaplan dat meerdere jaren vergt. De RvT heeft goedkeuring gegeven aan de extra inzet van financiële middelen om het Deltaplan te doen slagen. De RvT is frequent geïnformeerd over de voortgang van het Deltaplan op de scholen. De resultaten zoals tot nu toe bereikt zijn overwegend positief.

Financiële en operationele prestaties

Via periodieke rapportages wordt de RvT geïnformeerd door het bestuur over de financiële en operationele prestaties. In de vergaderingen van de RvT worden actuele ontwikkelingen besproken, zowel mondeling als aan de hand van schriftelijke stukken. In 2017 lagen zowel de financiële als operationele prestaties in lijn met de normdoelstellingen. Het jaarverslag 2017 is besproken met de accountant en, na advies van de auditcommissie, goedgekeurd door de RvT. De bevindingen van de accountant stemde de RvT tot tevredenheid.

Het financiële beleid is vooral gebaseerd op kasstromen. De financierbaarheid van activiteiten en beheersing van (liquide) risico’s staan daarbij voorop.

Bestuur

Als gevolg van afwezigheid van het lid College van Bestuur (CvB) is, om de continuïteit van het bestuur te kunnen waarborgen, door de RvT in 2016 een interim bestuurder benoemd naast de voorzitter van het CvB. Na het besluit over de aanpassing van het besturingsmodel van de stichting en de overstap naar een enkelvoudig bestuur is de heer L. Wijker als enig bestuurder benoemd.

Het dienstverband met de voorzitter en het lid van het voormalige CvB is in 2017 beëindigd. Bij de afwikkeling van de dienstverbanden heeft de RvT zich juridisch laten bijstaan, o.a. om er zeker van te zijn dat de afwikkelingen binnen de toegestane kaders van de Wet Normering Topinkomens (WNT) bleven. Het afscheid van de voorzitter van de het CvB, Hans Vermeulen, vond in oktober plaats en is onder andere aangekleed met een symposium over het toezicht op de kwaliteit van onderwijs. De RvT heeft Hans Vermeulen haar bijzondere waardering overgebracht en hem de Zilveren SKO-speld toegekend.

Samenwerking met derden

Met regelmaat wordt door de stichting gekeken naar de samenwerking met andere organisaties. In voorkomende gevallen wordt samengewerkt met andere onderwijsinstellingen om de gevolgen van de krimp van het aantal leerlingen tegen te gaan. Een bijzondere samenwerking heeft SKO met de stichting Allure die openbaar onderwijs verzorgt. Allure is gehuisvest in het bestuurskantoor van SKO waardoor de onderlinge lijntjes niet alleen figuurlijk maar ook letterlijk kort zijn.

Dialogoog met belanghouders

De RvT heeft in het verslagjaar directe contacten onderhouden met de GMR over actualiteiten binnen de stichting (Deltaplan, ICT) en formele agendapunten zoals onder meer de samenwerking tussen het bestuur en de GMR en wijziging van het besturingsmodel.

Risicobeheersing

Zowel met de voltallige RvT als in de auditcommissie worden risico's besproken. Met voorziene risico's wordt zoveel mogelijk rekening gehouden op basis van aard, omvang en kans. Doel hierbij is de risico's te beperken en/of te beheersen door te nemen maatregelen of aanpassing in beleid. Voor de komende jaren wordt vooral de ontwikkeling van het leerlingenaantal als geheel en de leerlingenprognoses in de kernen waar onze scholen actief zijn als een belangrijk risico beschouwd. Het risicoprofiel voor de stichting zal in 2018 worden geactualiseerd.

Accountant

In 2015 heeft een selectieprocedure plaatsgevonden voor de benoeming van een accountantsorganisatie voor de periode 2015-2017 voor de controle van de jaarrekening. Met Deloitte Accountants B.V. is een overeenkomst voor deze periode afgesloten.

Besluiten toezichthoudende rol

In de verantwoording van de gehouden vergaderingen zijn tevens de besluiten aangaande de toezichthoudende rol van de RvT opgenomen.

Conclusie toezichthoudende rol

In 2015 is een start gemaakt met de uitvoering van het beleidsplan 'Samen inspirerend lerend de toekomst in'. In het beleidsplan is de ontwikkelingsrichting beschreven en zijn doelen bepaald. Geconcludeerd wordt dat de organisatie eind 2017 op schema ligt voor een aantal van de gestelde doelen, sommige doelen zullen echter niet of niet tijdig gerealiseerd worden. In 2018 loopt het Beleidsplan af en zal de eindbalans worden opgemaakt.

Risico's worden adequaat bewaakt en beleidsingrepen om de leeropbrengsten te verhogen zijn genomen. Het zou positief zijn als bij de tussen- en eindopbrengsten van leerlingen een opgaande lijn zichtbaar is.

IV Verslag vanuit de werkgeversrol

Topstructuur

De stichting wordt in beginsel bestuurd door het bestuur. Ultimo verslagjaar is sprake van één bestuurder die voor onbepaalde tijd is benoemd.

Verslag remuneratiecommissie

Er hebben in 2017 geen formele evaluatiegesprekken plaatsgevonden. Dit omdat beide CvB-leden in de loop van het jaar de stichting zouden verlaten. Met de nieuw aangetreden bestuurder is afgesproken om begin 2018 een eerste '100 dagen' bevinding aan de RvT te presenteren.

College van Bestuur - bestuur

Om de werkbelasting, door afwezigheid van het lid CvB in 2016, voor de voorzitter CvB te beperken heeft de RvT in haar rol als werkgever het besluit genomen om in augustus 2016 het CvB te versterken met de inhuur van een interim bestuurder. Na vaststelling van het nieuwe besturingsmodel in 2017 wordt de stichting door bestuurd door een eenhoofdig bestuur en is de overeenkomst met de interim bestuurder beëindigd. Ook met beide leden van het voormalige CvB is de arbeidsovereenkomst beëindigd.

Beloning en Wet Normering Topinkomens (WNT)

De honorering van leden van het bestuur wordt begrensd op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), aangevuld met een sectorale regelgeving door de Minister van OCW.

De honorering voor leden van het bestuur past binnen de WNT (zie jaarrekening WNT blz. 72).

De maximale beloning op grond van de WNT voor topfunctionarissen in de stichting was in 2017 € 129.000 en voor RvT leden € 12.900,- (voorzitter RvT € 19.350,-).

V Verslag vanuit de klankbordfunctie

Zowel individuele leden als de RvT als collectief fungeren als klankbord voor de bestuurder. Naast ad hoc momenten komt de klankbordrol van de RvT in vergaderingen aan de orde. In 2017 betrof dit onder meer huisvestingszaken in meerdere gemeenten binnen het werkgebied, onderwijskundige zaken en personele aangelegenheden.

VI Over de RvT

Profielschets

Voor de samenstelling van de RvT is een profielschets opgesteld die pluriformiteit van leden en diversiteit van deskundigheidsterreinen van leden beoogd te geven. De profielschets beschrijft de algemene en specifieke deskundigheden en de persoonlijke kwaliteiten waarover voorzitter en leden van de raad dienen te beschikken.

Werving en selectie

Vacatures voor de RvT worden openbaar bekend gemaakt. Bij iedere vacature wordt door de RvT getoetst of aanpassing van de profielschets wenselijk is en wordt een selectiecommissie benoemd.

Leden worden geselecteerd op deskundigheid van een vakgebied waaronder:

- Kennis van bestuurlijke verhoudingen;
- Kennis van onderwijs en begeleiding;
- Expertise of speciale belangstelling voor identiteit/levensbeschouwing in het katholiek onderwijs;
- Financiële kennis;
- Juridische kennis;
- Human resource management.
- Strategisch denk- en werkvermogen op hbo- of academisch niveau;

Bij de samenstelling van de RvT wordt voorts gelet op voldoende spreiding van maatschappelijke achtergronden en regionale binding van leden. Er wordt gestreefd naar een diversiteit die recht doet aan de pluriformiteit van de samenleving. Minimaal tweederde van het aantal leden van de RvT dient katholiek te zijn.

De profielschets RvT bevat gewenste individuele competenties voor leden en aanvullende eigenschappen en kwaliteiten voor de voorzitter RvT.

(Her)benoemingen en samenstelling RvT gedurende de verslagperiode

Een zittingsperiode van een lid van de RvT bedraagt in beginsel vier jaar. De leden kunnen maximaal een keer herbenoemd worden in hun functie. De RvT bestaat uit minimaal 3 en maximaal 7 personen. De RvT heeft in haar vergadering van 15 december 2017 het besluit genomen om de samenstelling van de RvT tijdelijk te verhogen naar zes in plaats van de reguliere vijf personen. Reden hiervoor is de uitstroom van beide leden van de auditcommissie en de voorzitter binnen een kort tijdsbestek. Met de tijdelijke uitbreiding wordt, na een inwerkperiode, een volwaardige auditcommissie op termijn geborgd. De tijdelijke samenstelling naar zes leden geldt tot 1 april 2019.

Per 1 april 2017 is mw. K. Water herbenoemd voor een tweede zittingstermijn.

Op verzoek van de RvT is de zittingsduur van dhr. J. Bakker beëindigd per 31 december 2017 in plaats van de reguliere afloop op 1 april 2017. In de vergadering van 15 december 2017 heeft de RvT de volgende leden per 1 januari 2018 benoemd:

Dhr. R.A. G. in 't Veld – expertisegebieden o.a. bestuurskunde, HR, bedrijfsvoering
 Mw. J. Riensema – expertisegebieden o.a. financiën, HR, bedrijfsvoering
 Dhr. E.R. de Haan – expertisegebieden o.a. bestuurskunde, financiën

De samenstelling van de RvT ultimo verslagjaar was als volgt:

Dhr. J.P.A.J. Ursem <i>Beroep/relevantie nevenfuncties</i>	bestuurlijke kennis, governance Beleidsmedewerker RvB Noordwest Ziekenhuisgroep Vrz. Commissie van Toezicht PI NHN Zwaag, lid RvT Wilgaerden
Dhr. J.P.M. Bakker <i>Beroep/relevantie nevenfuncties</i>	financiën, bedrijfseconomisch Directeur exploitatie RET
Mw. K. Water <i>Beroep/relevantie nevenfuncties</i>	onderwijs Afdelingsleider Trinitas College
Mw. N. Dieleman <i>Beroep/relevantie nevenfuncties</i>	(passend) onderwijs, pedagogiek Zelfstandige, eigenaar 'Nenette Dieleman Raad en Daad'
Dhr. A.B.M. Gieling <i>Beroep/relevantie nevenfuncties</i>	bestuurlijke kennis, financiën, governance Bestuurder De Woonschakel Westfriesland Lid RvT Tabor College Lid RvT Stichting Onderwijs Huisvesting Hoorn

Het rooster van aftreden van de RvT luidt als volgt:

Naam	Functie	Aangetreden in RvT	Afloop 1 ^e periode	Afloop 2 ^e periode
Dhr. J.P.A.J. Ursem	voorzitter	01-11-2010	01-04-2014	01-04-2018
Dhr. J.P.M. Bakker	lid	01-11-2010	01-04-2013	31-12-2017
Dhr. A.B.M. Gieling	lid	01-11-2010	01-04-2015	01-04-2019
Mw. K. Water	lid	26-11-2015	01-04-2017	01-04-2021
Mw. N. Dieleman	lid	01-04-2016	01-04-2020	01-04-2024

Introductieprogramma & scholing

Nieuwe leden van de RvT worden, voor zover zij nog niet actief zijn binnen de onderwijssector, in de gelegenheid gesteld een algemene opleiding over de sector en de rol van toezichthouder te volgen. Bij de introductie hoort ook een kennismaking met organisatie en het beschikbaar stellen van relevante organisatiestukken. Daarnaast wordt de mogelijkheden geboden tot het volgen van educatie ten behoeve van het invullen van de taak van toezichthouder.

Lidmaatschappen

De leden van de RvT zijn allen automatisch lid van de VTOI (Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen) en ontvangen het periodieke magazine.

Commissies

Vanuit de RvT waren in 2017 de volgende commissies benoemd:

1. remuneratiecommissie samenstelling dhr. J.P.A.J. Ursem en dhr. J.P.M. Bakker

Namens de RvT evalueert zij het functioneren van het bestuur en brengt hierover verslag uit aan de gehele RvT. In 2017 heeft geen beoordeling-/evaluatiesgesprek met het bestuur plaatsgevonden.

2. auditcommissie samenstelling dhr. J.P.M. Bakker en dhr. A.B.M. Gieling

Namens de RvT toetsen zij voorafgaand aan de behandeling van de jaarrekeningen in de RvT de jaarrekening, bevindingen en aandachtspunten vanuit de controle door de accountant, neergelegd in de managementletter. Voorafgaand aan de interim controle kunnen ook wensen naar voren gebracht worden. De auditcommissie is in 2017 twee keer bijeen gekomen voor de bespreking van het accountantsverslag (bevindingen) van de jaarrekening 2016 en de management letter voorafgaand aan de controle jaarrekening 2017. Van de bevindingen wordt verslag uitgebracht aan de volledige RvT.

3. kwaliteitscommissie samenstelling mw. K. Water en mw. N. Dieleman

Namens de RvT toetsen zij de onderwijskundige kwaliteit van het gevoerde beleid, waaronder de voortgang en resultaten van het deltaplan. Zij brengen hierover verslag uit aan de RvT. In 2017 heeft de commissie met het bestuur o.a. gesproken over de eindopbrengsten, de notitie kwaliteitszorg en het overzicht scholing West-Friesland academie.

Zelfevaluatie

De RvT bespreekt minimaal één keer per jaar zijn eigen functioneren. Het doel van deze evaluatie is niet om alleen te kijken hoe de RvT in de achterliggende periode heeft gefunctioneerd (zowel binnen zijn eigen gezelschap als naar buiten toe richting directie en diverse belanghebbenden), maar ook waaraan de RvT moet voldoen om in de toekomst ook als RvT goed te kunnen functioneren. Verbeteringen kunnen op deze manier worden gesignaleerd en criteria waaraan (nieuwe) leden moeten voldoen, worden aangescherpt.

In aanwezigheid van de voltallige raad van toezicht is de zelfevaluatie op 30 oktober 2017 uitgevoerd. Dit jaar is dat gebeurd zonder externe begeleider. Bij de zelfevaluatie is het format 'Evaluatie RvT als toezichthoudend orgaan' gebruikt, zoals dat in eerdere jaren ook is toegepast. Het format dient vooral als kapstok om het gesprek met elkaar te voeren.

Toezicht houden

De informatievoorziening vanuit het bestuur voldoet aan de verwachtingen. De RvT geeft zich zelf mee dat zij meer proactief in kan gaan op de soft-controls rondom het toezicht houden. In 2018 zal de RvT aandacht besteden aan de inrichting en invulling van de control-functie, het werken volgens het 4-ogen principe en de risicobeheersing.

Werkwijze

De RvT opereert als team en respecteert elkaars deskundigheden. Een aantal keren heeft de RvT een beroep gedaan op externe deskundigheid om zich te laten informeren. In een open sfeer vullen de leden elkaar aan en zo wordt ook overlegd met de bestuurder. De RvT is voornemens te gaan werken met een meerjarige governance-agenda aan de hand waarvan de RvT vergaderingen ingevuld worden, dit naast de 'vaste' onderwerpen. De RvT wil het aantal vergaderingen per jaar met 1 uitbreiden ten opzichte van de huidige planning.

De RvT ziet in de agendering graag opgenomen wat van de RvT wordt verwacht bij het betreffende stuk, informerend, opiniërend of besluitvormend.

De RvT houdt voorafgaand aan de formele vergadering een half uur lang intern overleg om de vergadering voor te bereiden. Desgewenst kan een lid aangeven daar meer tijd voor uit te willen trekken.

In 2018 treden nieuwe toezichthouders toe tot de raad. Voor deze nieuwe leden wordt een introductieprogramma opgesteld i.s.m. het bestuurskantoor. Vanuit de RvT worden de nieuwe leden gekoppeld aan een al zittend RvT lid. Na het aantreden van de nieuwe leden kiest de RvT uit haar midden een vicevoorzitter.

Effectiviteit

De raad is positief kritisch naar elkaar. In een open sfeer wordt met elkaar gesproken over (ook lastige) vraagstukken. Het samen optrekken en kritisch doorvragen helpt tot goede antwoorden te komen. Voor de RvT is een aandachtspunt het vinden van een goed evenwicht tussen (fysiek) met vijf mensen in gesprek gaan en informele contacten onderling. Dat laatste heeft z'n voordelen en is soms ook gewenst. Gewaakt moet worden dat daarmee geen verschil in mate van geïnformeerd zijn ontstaat.

Er is sprake van een lerend klimaat in de zin dat de RvT haar eigen functioneren heeft geëvalueerd en ook lessen trekt uit specifieke dossiers.

De samenstelling van de raad is zodanig dat noodzakelijke deskundigheden/vaardigheden aanwezig zijn. De start van de RvT-commissie kwaliteit heeft zijn meerwaarde al bewezen. Die meerwaarde zit vooral in het beschikbaar hebben van twee leden binnen de raad en de commissie met een onderwijskundige

achtergrond. Daar waar specifieke kennis gewenst is maar niet beschikbaar binnen de raad wordt externe hulp ingezet.

Leden van de raad hebben op incidentele basis deelgenomen aan scholingsprogramma's, onder andere vanuit het aanbod van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI). Voor 2018 stelt de raad zich als doel meer aandacht aan permanente scholing te besteden en aan contacten met andere raden van toezicht.

Overige afspraken

- De nieuwe bestuurder wordt gevraagd in januari 2018 een 'eerste honderddagen' waarneming met de RvT te delen;
- De aanstellingsprocedure van de directeur onderwijs start in december.

Integriteit en onafhankelijkheid

Leden van de RvT zijn onafhankelijk. De RvT is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen functioneren en hun taak naar behoren kunnen vervullen. Nevenfuncties van leden worden gemeld binnen de RvT. De leden van de RvT hebben geen nevenfuncties die tegenstrijdig zijn aan het belang van SKO West-Friesland. Ofwel er is een waarborg dat de leden van de RvT op onafhankelijke wijze tot hun oordeel kunnen komen.

Aanspreekbaarheid

De RvT is aanspreekbaar en legt verantwoording af op het gehouden toezicht op het bestuur waaronder de onderwijskundige en financiële prestaties van de stichting. De RvT hecht grote waarde aan zijn aanspreekbaarheid. Een ieder is uitgenodigd zich openlijk tot de RvT te wenden als daar aanleiding toe is. De RvT stelt zich op het standpunt niet te reageren op anonieme brieven of uitingen.

Informatievoorziening & contacten

Om zijn toezichthoudende taak goed uit te kunnen oefenen ontvangt de RvT gestructureerd periodieke informatie over de prestaties en voortgang van de financiële resultaten in relatie tot de beoogde doelen en relevante ontwikkelingen. De RvT laat zich ook buiten het bestuur om informeren binnen en buiten de organisatie. De RvT ervaart vooral de contacten tijdens schoolbezoeken en met de GMR van groot belang omdat daarmee vanuit verschillende perspectieven informatie wordt verkregen over de werking binnen de stichting.

De bespreking van het jaarrekening met de accountant biedt eveneens inzicht in de geleverde prestaties van de stichting, ook ten opzichte van andere onderwijsinstellingen en in het licht van relevante wet- en regelgeving voor het primair onderwijs.

Ook de eigen netwerken en het raadplegen van digitale bronnen via internet zijn van belang bij het uitvoeren van de toezichthoudende rol.

Bezoldiging

De Raad van Toezicht van de SKO West-Friesland is aangesloten bij de VTOI. Op grond van de regeling honorering toezichthouders van de VTOI is het reëel om de vergoedingen van de leden van de Raad van Toezicht van de SKO West-Friesland te wijzigen.

De Raad van Toezicht stelt zich op het standpunt om niet de maximumvergoeding waarop aanspraak gemaakt zou kunnen worden toe te kennen, omdat de leden van de Raad van Toezicht ook een maatschappelijke betrokkenheid in het Toezichthoudend orgaan willen inbrengen. De RvT heeft in haar vergadering van oktober 2016 besloten haar honorering vanaf 2017 te beperken tot:

€ 5.000 voor de voorzitter van de RvT (excl. eventueel verschuldigde omzetbelasting)
€ 3.000 voor leden van de RvT (excl. eventueel verschuldigde omzetbelasting)

Over het verslagjaar 2017 zijn de volgende vergoedingen uitgekeerd aan de leden van de RvT:

Dhr. J.P.A.J. Ursem	€ 5.000
Dhr. J.P.M. Bakker	€ 3.630 (incl. BTW)
Mw. K. Water	€ 3.000
Mw. N. Dieleman	€ 3.630 (incl. BTW)
Dhr. A.B.M. Gieling	€ 3.000

Bovenstaande bedragen zijn inclusief eventueel verschuldigde BTW.

Kilometervergoedingen voor het bijwonen van vergaderingen van de RvT maken onderdeel uit van de vaste vergoeding. Gemaakte onkosten door leden van de RvT worden op declaratiebasis vergoed.

Overige kosten RvT

De overige kosten in het verslagjaar van de RvT waren als volgt:

- Contributie VTOI	€ 1.300
- Externe ondersteuning	€ 1.694
- opleidingen/trainingen	€ 395
- advieskosten	€ 2.541
- aansprakelijkheidsverzekering	€ 932
- overige kosten	<u>€ 17.424</u>
Totaal	€ 24.286

Bijeenkomsten en besluitenschema

In 2017 is de RvT zes keer in een formele vergadering bij elkaar gekomen. Daarnaast vond een zelfevaluatie plaats en werden door alle leden van de RvT meerdere scholen bezocht. Tijdens deze bezoeken werd onder meer gesproken met de locatiedirecteuren en klassen bezocht waarbij specifieke aandacht was voor het gebruik van ICT en coöperatieve werkvormen.

Het besluitenschema van de RvT in 2017 was als volgt:

Vergadering	Onderwerp	Besluit
09-02-2017	Herbenoeming K.B. Water, lid Raad van Toezicht per 01-04-2017	Vastgesteld
09-02-2017	Topstructuur(bestuursstructuur) model 3	Vastgesteld
26-06-2017	Jaarrekening en bestuursverslag 2016	Goedgekeurd onder voorbehoud van accountantsverslag/accountantsverklaring
26-06-2017	Benoeming Voorzitter CvB per 01-10-2017	Akkoord (onder voorbehoud van te ontvangen referenties, gesprek 29-06-2017)
02-10-2017	Accountantsverslag: binnen WNT klasse C	Vastgesteld
02-10-2017	Treasurystatuut	Vastgesteld
15-12-2017	Benoeming leden RvT per 01-01-2018 Dhr. R.A.G. in 't Veld Mw. J. Riensema Dhr. E.R. de Haan	Vastgesteld
15-12-2017	Begroting 2018 en treasuryplan 2018	Goedkeuring
15-12-2017	Zelfevaluatie RvT	Vastgesteld

VII Tot slot

Vooruitblik 2018

In 2018 zal de RvT vernieuwd worden met de toetreding van drie nieuwe leden. Per 1 maart 2018 is de heer R.A.G. in 't Veld de nieuwe voorzitter van de RvT. Ook in de nieuwe samenstelling zal de RvT haar taken als toezicht houden, klankbord bestuur en werkgeversrol zo optimaal mogelijk invullen. Na een tweetal moeilijke bestuurlijke jaren zal naar verwachting meer rust binnen het bestuurskantoor en het nieuwe besturingsmodel ontstaan.

Dankwoord

De RvT spreekt zijn waardering uit aan alle medewerkers van stichting SKO West-Friesland voor de resultaten die gezamenlijk in het verslagjaar zijn bereikt en de ontwikkeling van het Deltaplan binnen de stichting.

Slotverklaring

De RvT heeft kennis genomen van het verslag van het bestuur over het boekjaar 2017. Daarbij is vastgesteld dat de middelen van SKO West-Friesland uitsluitend in het belang van het onderwijs zijn besteed in overeenstemming met de statuten en de vigerende wet- en regelgeving.

De door het bestuur opgemaakte jaarrekening 2017 omvat de balans, de resultatenrekening en de daarbij behorende toelichting. De jaarrekening is door Deloitte Accountants B.V. gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien. De RvT kan zich met deze stukken verenigen en heeft de jaarrekening 2017 overeenkomstig vastgesteld.

Met de vaststelling van de jaarrekening verleent de RvT décharge aan het bestuur voor het gevoerde beleid en beheer. Het jaarresultaat van SKO West-Friesland en de voorgestelde resultaatbestemming over 2017 bedraagt € 493.000 negatief.

Bijlage 1

Brinnummer	School	Plaats	Directeur
04YU	De Hoeksteen	Enkhuizen	mevr. J. Floris / mevr. M. Vollebregt, per 1.10.17 mevr. A. Bonnema
05CS	Jozefschool	Medemblik	dhr. J. Bouwman
05CX	St. Nicolaas	Nibbixwoud	mevr. F. Zijlema
05IF	De Caegh	Obdam	dhr. P. Lakeman
05JZ	Gerardus Majella	Onderdijk	dhr. K. Schintz
06LF	De Schelp	Wervershoof	mevr. D. Davidzon / mevr. E. Smit
06MD	Bavo	Ursem	mevr. S. Kuin-Kossen
06OA	De Overhaal	Avenhorn	mevr. M. Boven
06TH	St. Lidwina	Zwaagdijk-West	mevr. L. Blok (a.i.), per 1.8.17 mevr. A. Slagter
06TM	St. Jozef	Zwaagdijk-Oost	mevr. J. Schooneman
07AO	Petrus Canisius	De Weere	dhr. F. Knijn
07AP	St. Bernadette	Zuidermeer	mevr. M. Boven
07BI	Jozef en Maria	Spierdijk	mevr. A. Groot
06QF	Pancratius	Enkhuizen	mevr. L. Blok / dhr. J. van Uden
07RY	Maria Bernadette	Medemblik	dhr. B. Rosa Bian
07TA	St. Hieronymus	Wognum	mevr. C. Den Hartog
07TC	De Bangert	Andijk	mevr. A. Bonnema, per 1.10.17 mevr. L. Kromhout (a.i.)
07VI	St. Bonifatius	Spanbroek	dhr. R. Swart
07WM	De Ark	Hensbroek	dhr. F. Knijn
08MY	St. Werenfridus	Wervershoof	dhr. F. van Doorn
08OM	Jozef	De Goorn	mevr. M. Ouwehand-Duijn
09AK	St. Wulfram	Hoogwoud	mevr. J. Heinis
09XJ	Ruimteschip	Opmeer	dhr. R. Swart

Bijlage 2

Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland

		2016	2017	2018	2019	2020
1. Vermogensbeheer						
solvabiliteit 2	signaal < 30%	86%	85%	84%	84%	84%
kapitalisatiefactor	37%	65%	64%	63%	64%	63%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	37%	65%	64%	63%	64%	63%
mogelijk te hoge buffer			ja			
2. Budgetbeheer						
rentabiliteit	signaal < 10%	3,1%	-2,0%	-1,6%	-0,1%	-0,4%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	< 0%	1,8%	1,2%	-0,2%	-1,3%	-0,7%
verschil netto resultaat - begroot resultaat		0,0%	0,0%			
liquiditeit (current ratio)	< 0,75	5,3	4,9	4,5	4,5	4,4
netto werkkapitaal	< 0%	43,4%	40,2%	37,3%	38,0%	37,2%
		€	€	€	€	€
ontwikkeling resultaat t.o.v. vorig jaar (x1.000)		131	1.244-	118	346	53-
		€	€	€	€	€
ontwikkeling liquiditeit t.o.v. vorig jaar (x1.000)		1.399	575-	951-	68	288-
3. Weerstandsvermogen						
weerstandsvermogen	signaal < 10%	48%	45%	45%	45%	45%
	< 5% - 20%					
weerstandsvermogen PO	>	32%	27%	25%	26%	25%
4. Exploitatietekeningen						
rijksbijdragen / totale baten	benchmark 93,1%	97,9%	98,4%	98,8%	98,9%	99,1%
overige overheidsbijdragen / totale baten						
overige baten/ totale baten	2,9%	1,0%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%
personele lasten/totale baten (max. 90%)	3,8%	1,1%	1,1%	0,6%	0,6%	0,5%
	80,1%	81,5%	86,5%	86,3%	85,3%	85,7%
totale baten/ rijksbijdragen	107,4%	102,1%	101,7%	101,2%	101,1%	100,9%
totale lasten/ rijksbijdragen	106,6%	99,1%	103,8%	103,0%	101,4%	101,5%
personele lasten/ rijksbijdragen (max. 95%)	86,1%	83,2%	87,9%	87,4%	86,3%	86,5%
materiële lasten/ rijksbijdragen	20,6%	15,9%	15,8%	15,6%	15,1%	15,0%
huisvestingsratio (max. 10%)	8,3%	6,3%	6,3%	6,6%	6,4%	6,4%
veroudering mat. vaste activa (min. 30%)	37,4%	46,1%	51,0%	55,2%	54,5%	54,9%
		€	€	€	€	€
materiële vaste activa per leerling	€ 1.060	874	1.012	1.090	1.101	1.126
		€	€	€	€	€
voorziening per leerling	€ 470	655	745	685	708	674
		€	€	€	€	€
baten per leerling (excl. financiële baten)		5.274	5.482	5.449	5.522	5.593
		€	€	€	€	€
lasten per leerling (excl. financiële lasten)		5.119	5.596	5.545	5.539	5.624
<i>index baten per leerling</i>		109,3	115,1	112,9	114,4	115,8

<i>index lasten per leerling</i>		105,3	115,1	114,0	113,9	115,6
5. Personeels- en leerlingkengetallen						
	<i>benchmark</i>	2016	2017	2018	2019	2020
percentage directie	7,2%	8,0%	7,3%	8,0%	7,7%	7,8%
percentage OP	76,1%	81,1%	80,2%	79,8%	80,3%	80,3%
percentage onderwijs OOP/OBP	16,7%	10,9%	12,6%	12,3%	12,0%	11,8%
leerling- FTE ratio		15,72	14,11	14,33	14,38	14,38
leerling- directie ratio		197,45	193,68	179,75	187,70	183,27
leerling- OP ratio		19,38	17,60	17,96	17,91	17,90
leerling- OOP ratio		143,88	112,30	116,75	119,49	121,47
<i>index leerling- FTE ratio</i>		100	90	91	91	91
<i>index leerling- directie ratio</i>		106	104	97	101	99
<i>index leerling- OP ratio</i>		99	90	92	91	91
<i>index leerling- OOP ratio</i>		103	80	83	85	87

Samen inspirerend lerend de toekomst in

JAARREKENING 2017

*Samen inspirerend
lerend de toekomst in*

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland te Wognum bestaan uit het geven van onderwijs.

De jaarrekening over 2017 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad van de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatiewaarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Financiële instrumenten

Onder de financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De Stichting beschikt niet over financiële derivaten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen	20-40 jaar	2,5%-5%	250.000
Meubilair	10-40 jaar	10%-2,5%	500
ICT	3-12 jaar	33,3%-8,3%	500
Leermiddelen	8 jaar	12,50%	500

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Financiële vaste activa

De overige vorderingen onder de financiële vaste activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele boordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurze genoteerde aandelen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties (beursgenoteerd en niet-beursgenoteerd), die eveneens niet behoren tot de handelsportefeuille (en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd) worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.

Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Voor de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen van effecten, zie toelichting effecten financiële vaste activa. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve dient ter dekking van algemene bedrijfsrisico's. In verband met het risicoprofiel wordt gestreefd naar een omvang van 9,0 tot 13,4% van de exploitatie. In deze reserve is ook de egalisatiereserve basisonderwijs meegenomen.

Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve personeel			2.065.092
- Reserve Vervangingsfonds WF			709.950
- Reserve Passend onderwijs			222.310
- Reserve Onderhoud			395.311
- Reserve BAPO			99.567
- Reserve nulmeting			136.486

De bestemmingsreserve personeel is gevormd voor bepaalde toekomstige personele uitgaven die uit huidige beschikbare middelen moeten worden gedekt, omdat de toekomstige middelen daartoe mogelijk tekort schieten.

De bestemmingsreserve Vervangingsfonds WF is gevormd doordat de SKO West-Friesland per 1-8-2015 eigenrisicodragend is geworden van het Vervangingsfonds. Scholen dragen 4,85% van de loonkosten af aan het Vervangingsfonds WF. De kosten van ziektevervanging wordt betaald uit het Vervangingsfonds WF. Het verschil (positief/negatief) gaat ten gunste/laste van de reserve Vervangingsfonds WF.

In 2015 heeft de SKO West-Friesland van de opgeheven samenwerkingsverbanden De Streek en Hoorn 2 geld ontvangen € 352.245. Dit geld is aan de reserve Passend onderwijs toegevoegd. Scholen kunnen door middel van een verzoek aan het CvB een beroep doen op deze reserve voor extra zorg aan kinderen. In 2017 is er € 37.504 aan extra zorg aan kinderen besteed.

De bestemmingsreserve onderhoud is gevormd door de gelden die vanaf 2015 vanuit akkoorden aan de scholen zijn toegekend, de zogenaamde bumagelden. Deze gelden zijn bestemd voor het onderhoud van de schoolgebouwen (binnen en buiten). Van deze gelden gaat € 30 per leerling naar de reserve onderhoud. Deze reserve is gecreëerd voor extra impuls aan de schoolgebouwen.

De bestemmingsreserve BAPO dient ter dekking van alle betalingsverplichtingen in verband met de opgebouwde 'oude' BAPO-rechten van het personeel dat 52 jaar en ouder is. In 2017 is er een bedrag van € 126.364,- ten laste van deze reserve gebracht.

De bestemmingsreserve nulmeting dient ter dekking van de afschrijvingsbedragen van de per 1 januari 2005 geactiveerde inventaris en apparatuur. De reserve nulmeting is gelijk aan de waarde van de geherwaardeerde materiële vaste activa.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichtingen aan de pensioenuitvoerder benadering". In de benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De Stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering' en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Naar de stand van ultimo 2017 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 104,4 %.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte werkelijk uit te keren jubileumvoorziening per medewerker. Hierbij wordt rekening gehouden met een blijfkans, leeftijd en een disconteringsvoet van 2,5%. Voor de bepaling van de omvang is het model van Deloitte gebruikt.

Voorziening Onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De cao-afspraken rondom duurzame inzetbaarheid biedt medewerkers van 57 jaar en ouder de mogelijkheid om verlof te sparen. In de Regeling jaarverslag onderwijs is aangegeven dat voor deze gespaarde uren ouderenverlof een voorziening op de balans moet worden ingericht. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het aantal uur die medewerkers van 57 jaar en ouder op basis van een plan willen sparen, de inschaling en opnamekans. Een aantal medewerkers heeft aangegeven te willen sparen. Hiervoor is vanaf 2016 een voorziening gevormd.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij-bestedbare doel-subsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte basis premies aan het pensioenfonds. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en bankkosten

Rentebaten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde.

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2016

(na verwerking resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
	VASTE ACTIVA				
1.2	Materiële vaste activa				
1.2.1.1	Gebouwen	771.493		801.227	
1.2.1.2	Terreinen	430.375		430.375	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	2.604.838		2.134.821	
1.2.3.1	Leermiddelen	679.550		603.562	
1.2.3.2	Overige materiële vaste activa	14.188		16.485	
			4.500.444		3.986.470
1.3	Financiële vaste activa				
1.3.6	Overige effecten	5		5	
1.3.7	Overige vorderingen	3.000		14.400	
			3.005		14.405
	TOTAAL VASTE ACTIVA		4.503.448		4.000.875
	VLOTTENDE ACTIVA				
1.5	Vorderingen				
1.5.1	Debiteuren	88.787		71.872	
1.5.2	OCW	1.196.748		1.196.107	
1.5.6	Overige overheden	25.701		9.966	
1.5.7	Overige vorderingen	97.352		76.900	
1.5.8	Overlopende activa	18.993		52.305	
			1.427.581		1.407.150
1.7	Liquide middelen				
			10.898.818		11.473.511
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		12.326.398		12.880.661
	TOTAAL ACTIVA		16.829.842		16.881.536

2	Passiva	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	7.361.014		7.404.967	
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	<u>3.628.716</u>		<u>4.077.780</u>	
			10.989.730		11.482.747
2.2	Voorzieningen				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	295.553		316.932	
2.2.3	Voorziening onderhoud	<u>3.017.984</u>		<u>2.671.563</u>	
			3.313.538		2.988.495
2.4	Kortlopende schulden en overlopende passiva				
2.4.3	Crediteuren	265.223		592.036	
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	783.693		747.927	
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	234.048		190.246	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	327.496		157.561	
2.4.10	Overlopende passiva	<u>916.118</u>		<u>722.528</u>	
			2.526.577		2.410.298
TOTAAL PASSIVA			<u>16.829.843</u>		<u>16.881.536</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS 2016

		<u>2017</u>		<u>Begroot 2017</u>		<u>2016</u>	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	23.977.449		23.148.143		23.562.766	
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	139.456		131.222		235.465	
3.5	Overige baten	<u>261.069</u>		<u>164.272</u>		<u>257.911</u>	
	Totaal baten		24.377.974		23.443.637		24.056.142
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	21.084.953		20.395.389		19.599.916	
4.2	Afschrijvingen vaste activa	617.842		648.832		641.650	
4.3	Huisvestingslasten	1.564.774		1.516.776		1.467.978	
4.4	Overige lasten	<u>1.616.803</u>		<u>1.316.498</u>		<u>1.639.181</u>	
	Totaal lasten		24.884.372		23.877.495		23.348.725
	Saldo baten en lasten *		<u>-506.398</u>		<u>-433.858</u>		<u>707.417</u>
5	Financiële baten en lasten		13.383		73.000		43.538
	Resultaat *		<u>-493.016</u>		<u>-360.858</u>		<u>750.955</u>
	Nettoresultaat *		<u>-493.016</u>		<u>-360.858</u>		<u>750.955</u>

*(- is negatief)

KASSTROOMOVERZICHT 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS 2016

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-506.398		707.417
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	617.842		641.650	
- Mutaties voorzieningen	325.043		125.174	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-45.124		192.079	
- Effecten	0		0	
- Kortlopende schulden	<u>116.281</u>		<u>199.110</u>	
		1.014.042		1.158.013
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	<u>45.197</u>		85.634	
		<u>45.197</u>		<u>85.634</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		552.841		1.951.064
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-1.259.221			-758.945
Desinvestering materiële vaste activa (minus afschrijving)	127.408		134.075	
Toename/afname overige financiële vaste activa	<u>11.400</u>		<u>-8.850</u>	
		<u>-1.120.413</u>		<u>-633.720</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.120.413		-633.720
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Betaalde interest	<u>-7.122</u>		<u>-4.313</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		- 7.122		-4.313
Mutatie liquide middelen		<u><u>-574.694</u></u>		<u><u>1.313.031</u></u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	2017		2016	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	11.473.511		10.160.480	
Mutatie boekjaar liquide middelen	<u>-574.694</u>		<u>1.313.031</u>	
Stand liquide middelen per 31-12		<u><u>10.898.817</u></u>		<u><u>11.473.511</u></u>

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

Schoolgebouwen

De door de Stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de Stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente. Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen desin.	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde
Materiële vaste activa	1-1-2017	1-1-2017	1-1-2017	2017	2017	2017	2017	31-12-2017	31-12-2017	31-12-2017
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.1.1 Gebouwen	989.316	188.089	801.227	-	-	-	29.734	989.316	217.823	771.493
1.2.1.2 Terreinen	430.375	-	430.375	-	-	-	-	430.375	-	430.375
1.2.2.1 Inventaris en apparatuur	4.544.152	2.409.333	2.134.819	1.012.266	675.563	553.271	419.959	4.880.855	2.276.021	2.604.834
1.2.3.1 Leermiddelen	1.411.577	808.015	603.562	246.955	85.021	79.905	165.852	1.573.511	893.962	679.549
1.2.3.2 Ov. materiële vaste activa	16.485	0	16.485	-	-	-	2.297	16.485	2.297	14.188
Totaal materiële vaste activa	7.391.905	3.405.437	3.986.468	1.259.221	760.584	633.176	617.842	7.890.542	3.390.103	4.500.439

De Stichting heeft in 2017 digiborden en beamers vervroegd vervangen, daarnaast heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de aanwezigheid van de activa op basis van nieuwe investeringen gedaan in 2017. Dit heeft tot desinvesteringen geleid. De bijzondere lasten wegens het buiten gebruik stellen van deze activa vertegenwoordigen een bedrag van € 127.407,-.

1.3 Financiële vaste activa

	Boek- waarde 1-1-2017	Investe- ringen 2017	Desinves- teringen 2017	Boek- waarde 31-12-2017
	€	€	€	€
1.3.6 Overige effecten				
1.3.6.1.2 Obligaties	47.000	-	-	47.000
1.3.6.4 Overige	-46.995	-	-	-46.995
Totaal overige effecten	5	-	-	5
	Boek- Waarde 1-1-2017	Verstreckte leningen 2017	Aflossingen 2017	Boek- waarde 31-12-2017
	€	€	€	€
1.3.7 Overige vorderingen				
1.3.7.1 Leningen u/g	-	-	-	-
1.3.7.3 Waarborgsommen	14.400	-	11.400	3.000
Totaal overige vorderingen	14.400	-	11.400	3.000

De waarborg betreft gebruik hardware Snappet.

	Boek- waarde	Verstekte leningen en investeringen	Aflossingen en desin- vesteringen	Resultaat Boek- waarde	
	1-1-2017	2017	2017	2017	31-12-17
	€	€	€	€	€
Totaal financiële vaste activa	14.405	-	11.400	-	3.005

Vlottende activa

1.5 Vorderingen

1.5.1	Debiteuren	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.1	Debiteuren	88.787		71.872	
	Totaal Debiteuren	88.787		71.872	

1.5.2	OCW	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.2	OCW	1.196.748		1.196.107	
	Totaal OCW	1.196.748		1.196.107	

1.5.6	Overige overheden	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.6	Overige overheden	25.701		9.966	
	Totaal overige overheden	25.701		9.966	

1.5.7	Overige vorderingen	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.7.1	Vervangingsfonds	-		-	
	Totaal personeel		-		-
1.5.7.2	Overige vorderingen	97.352		76.900	
	Totaal overig		97.352		76.900
	Totaal overige vorderingen	97.352		76.900	

Overlopende activa		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.8.	Vooruitbetaalde posten	<u>0</u>		<u>8.619</u>	
	Totaal vooruitbetaalde kosten		0		8.619
1.5.8.5	Rente	<u>18.993</u>		<u>43.686</u>	
	Totaal overige overlopende activa		<u>18.993</u>		<u>43.686</u>
	Totaal overlopende activa		<u>18.993</u>		<u>52.305</u>
1.7	Liquide middelen	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.7.1	Kasmiddelen	203		1.546	
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>10.898.614</u>		<u>11.471.965</u>	
	Totaal liquide middelen		<u>10.898.818</u>		<u>11.473.511</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

De liquide middelen zijn met € 574.693 afgenomen. Voor de verdere uitwerking van het verloop van de liquide middelen verwijzen wij u naar het kasstroomoverzicht.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	€	€	€	€			
2.2.1.5 Voorziening Jubilea	282.600	15.756	28.092	-	270.264	38.635	231.629
2.2.1. Voorziening duurzame inzetbaarheid	34.332	-	-	9.042	25.290	-	25.290
Totaal personeelsvoorzieningen	316.932	15.756	28.092	9.042	295.554	38.635	256.919
	Stand per 1-1-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.3 Overige voorzieningen	€	€	€	€	€	€	€
2.2.3.1 Voorziening Onderhoud	2.671.562	524.000	177.578	-	3.017.984	356.791	2.661.193
Totaal overige voorzieningen	2.671.562	524.000	177.578	-	3.017.984	356.791	2.661.193
	Stand per 1-1-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Totaal voorzieningen	€ 2.988.494	€ 524.000	€ 149.486	€ 49.470	€ 3.313.538	€ 395.426	€ 2.918.112

2.4 Kortlopende schulden

2.4.3 Crediteuren	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
2.4.3 Crediteuren	265.223	592.036
Totaal Crediteuren	<u>265.223</u>	<u>592.036</u>

Het crediteurensaldo is ten opzichte van 31-12-2016 afgenomen met € 326.813. In het saldo van 2016 zat een bedrag van € 232.213 inzake de aanschaf van digiborden.

2.4.7 Belastingen en premies

2.4.7 sociale verzekeringen	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
2.4.7.1 Loonheffing	610.744	606.973
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	172.949	140.954
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>783.693</u>	<u>747.927</u>

2.4.8 Schulden terzake pensioenen

2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	234.048	190.246
Totaal schulden terzake van pensioenen	<u>234.048</u>	<u>190.246</u>

2.4.9	Overige kortlopende schulden	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.9.1	Rekening courant Private Gelden	34.726		35.944	
2.4.9.2	Vervangingsfonds	-		-	
2.4.9.4	Netto salarissen	6.671		59.617	
2.4.9.8	Overige schulden	286.098		62.000	
	Totaal overige kortlopende schulden		<u>327.496</u>		<u>157.561</u>

De overige kortlopende schulden zijn ten opzichte van 31-12-2016 toegenomen met € 224.098. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het opnemen van een incidentele verplichting inzake salariskosten en een transitievergoeding die in 2018 is uitgekeerd en het opnemen van te betalen bedragen in 2018 als schuld (transitorisch geboekte posten).

2.4.10	Overlopende passiva	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW	42.122		26.448	
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringsubsidies	138.236		28.624	
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	646.361		628.311	
2.4.10.5	Personeel inzake spaarverlof	-		4.524	
2.4.10.9	Vooruitontvangen subsidies	-		-	
2.4.10.8	Overige	89.399		34.619	
	Totaal overlopende passiva		<u>916.118</u>		<u>722.526</u>

75375 / Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland, te Wognum

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule,

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

	Toewijzing Kenmerk	Toewijzings- datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m vorig jaar	Lasten t/m vorig jaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Vrijval niet besteed in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Prestatie afgerond?
Studieverlof	775633-1	17-8-2016	12.961	12.961	5.400	7.561	-	7.561	-	-	Ja
Studieverlof	775670-1	17-08-2016	20.656	20.656	14.792	5.864	-	5.864	-	-	Ja
Studieverlof	852246-1	23-08-2017	10.884	-	-	-	10.884	4.535	-	6.349	Nee
Studieverlof	852246-1	23-08-2017	10.316	-	-	-	10.316	4.299	-	6.017	Nee
Studieverlof	852341-1	23-08-2017	2.116	-	-	-	2.116	882	-	1.234	Nee
Projectsub. Lerarenontw. Fonds	500500- 928064	30-06-2016	15.000	15.000	1.976	13.024	-	13.024	-	-	Ja

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	22.513.739		21.864.742		22.403.492	
	Totaal Rijksbijdrage OCW	22.513.739		21.864.742		22.403.492	
3.1.2	Overige subsidies OCW	795.218		635.979		562.763	
	Totaal overige subsidies OCW	795.218		635.979		562.763	
3.1.3	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	668.493		647.421		596.511	
	Totaal Rijksbijdragen	23.977.449		23.148.142		23.562.766	

De Rijksbijdragen zijn ondanks de daling van het aantal leerlingen met € 414.684 gestegen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de stijging van een bedrag per leerling, de ontvangst van additionele subsidies en stijging inkomsten voor Passend Onderwijs van het Samenwerkingsverband.

3.2	Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2.	Overige gemeentelijke regelingen, bijdragen en subsidies*	139.456		131.222		235.465	
	Totaal overige overheids-Bijdragen en subsidies overige overheden	139.456		131.222		235.465	
	Totaal overige overheids-bijdragen en subsidies overige overheden	<u>139.456</u>		<u>131.222</u>		<u>235.465</u>	

*Overige betreft o.a.:

Subsidie bewegingsonderwijs € 29.421, OBD gelden € 113.313 minus inhouding DUO in verband met aangevraagde uitkeringen. Dit bedrag wijkt af ten opzichte van 2016 doordat er vorig boekjaar een bedrag is ontvangen van gemeenten inzake de warme overdracht van voorziening buitenonderhoud ad. € 62.000.

3.5	Overige baten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	77.423		73.672		69.817	
3.5.2	Detachering	65.713		50.051		36.922	
3.5.3	Schenking	-		-		-	
3.5.4	Sponsoring	-		-		498	
3.5.5	Ouderbijdragen	-		-		-	
3.5.6.2	Overige*	117.933		40.548		150.674	
	Totaal overige baten	<u>261.069</u>		<u>164.271</u>		<u>257.911</u>	
	Totaal baten	<u>24.377.974</u>		<u>23.443.635</u>		<u>24.056.142</u>	

* Overige betreft vnl: bijdrage samenwerkingsverband i.v.m. voorzitter knooppunt, ontvangst van Vervangingsfonds inzake afbouw overschot solvabiliteit opgebouwd in de jaren 2014 en 2015 (€ 34.000,-), extra ondersteuning leerling, subsidie vierslagleren, loonkostensubsidie.

De afwijking ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat in de begroting 2017 geen rekening gehouden is met de ontvangst van het bovengenoemde bedrag van het Vervangingsfonds ad. € 34.000 verder is een aantal incidentele (af)boekingen verricht.

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1.1	Brutolonen en Salarissen	15.133.525		18.867.718		14.601.016	
4.1.1.2.1	Sociale lasten	2.076.670		-		2.023.760	
4.1.1.2.2	Premies Participatiefonds	543.484		-		493.739	
4.1.1.2.3	Premies Vervangingsfonds	23.980		-		30.234	
4.1.1.3	Pensioenpremies	2.041.350		-		1.669.488	
	Totaal lonen en salarissen	<u>19.819.008</u>		<u>18.867.718</u>		<u>18.818.237</u>	
4.1.2.1	Mutaties personele Voorzieningen	-21.378		-		-44.080	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	9.564		-		8.706	
4.1.2.3	Overig*	1.470.765		1.527.671		1.100.930	
	Totaal overige personele lasten	<u>1.458.951</u>		<u>1.527.671</u>		<u>1.065.556</u>	
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	-		-		-	
4.1.3.3	Overige uitkeringen	<u>-193.005</u>		<u>-</u>		<u>-283.877</u>	
	Af: Uitkeringen	-193.005		-		-283.877	
	Totaal personele lasten	<u>21.084.953</u>		<u>20.395.389</u>		<u>19.599.916</u>	

De totale personele lasten 2017 laten ten opzichte van de realisatie 2016 een stijging zien van € 1.485.037. Dit heeft te maken met een stijging van het aantal FTE, uitbetaalde transitievergoedingen, inhuur van interim medewerkers en een stijging van de pensioenpremies.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 315 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2016: 308). Het aantal werknemers per 31 december 2017 bedraagt 494 (per 31 december 2016: 464).

*Overige betreft:

Nascholing (2017: € 369.212, 2016: € 253.001), Uitbesteding derden (2017: € 409.648, 2016: € 321.296), kosten BGZ en Arbozorg (2017: 124.388, 2016: € 147.064, Overig (2017: 551.129, 2016: € 286.140)

4.2	Afschrijvingen	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	29.734		29.737		29.734	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	419.959		421.902		445.121	
4.2.2.3	Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	168.149		197.193		166.794	
	Totaal afschrijvingen	<u>617.842</u>				<u>648.832</u>	<u>641.649</u>
4.3	Huisvestingslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	-		-		-	
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	277.751		247.365		192.429	
4.3.4	Energie en water	362.607		382.037		368.687	
4.3.5	Schoonmaakkosten	274.347		243.574		252.194	
4.3.6	Heffingen	68.020		63.210		41.664	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	524.000		524.000		524.000	
4.3.8.1	Tuinonderhoud	13.602		11.610		13.140	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	32.653		44.980		43.728	
4.3.8.3	Overige huisvestingslasten	11.795		-		32.136	
	Totaal huisvestingslasten	<u>1.564.774</u>		<u>1.516.776</u>		<u>1.467.978</u>	
4.4	Overige lasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	313.203		217.110		222.841	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	-		-		-	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	29.781		27.374		31.902	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	8.154		11.710		8.584	
	Totaal administratie- en beheerslasten	<u>351.138</u>		<u>256.194</u>		<u>263.327</u>	

De kosten voor administratie en beheer zijn toegenomen doordat in 2017 de kosten voor het beheer van de vervangerspool (€ 30.000,-) in deze categorie zijn meegenomen (in 2016 is dit verantwoord onder het kopje extern personeel). Verder zijn in 2017 onze personeelsdossier gedigitaliseerd (€ 10.000) en zijn er facturen van

onze accountant die betrekking hebben op 2016 in 2017 geboekt (€ 20.000) ook zijn er door de accountant extra kosten in rekening gebracht vanwege andere controlewerkzaamheden (€ 15.000).

4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	842.337	832.300	897.295
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	9.679	16.000	9.500
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	<u>852.015</u>	<u>848.300</u>	<u>906.795</u>
		2017	Begroot 2017	2016
4.4.3	Vrijval overige voorzieningen	<u>-4.524</u>	-	-
		<u>-4.524</u>	-	-
4.4.4.1	Wervingskosten	-	-	-
4.4.4.2	Representatiekosten	42.061	19.233	38.409
4.4.4.3	Huishoudelijke kosten	-	-	-
4.4.4.7	Contributies	38.716	41.600	42.047
4.4.4.8	Abonnementen	13.360	2.383	12.704
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	5.260	8.415	4.703
4.4.4.10	Verzekeringen	15.276	17.500	16.201
4.4.4.11	Overige	173.194	41.403	225.806
4.4.4.13	Toetsen en testen	83.256	29.500	81.184
4.4.4.14	Culturele vorming	47.051	51.970	48.003
	Totaal overige	418.173	212.004	469.057
	Totaal overige lasten	<u>1.616.803</u>	<u>1.316.498</u>	<u>1.639.179</u>
		2017	Begroot 2017	2016
		€	€	€
4.4.1.1.a	Controle van de jaarrekening	37.450	30.000	27.225
4.4.1.1.a	controle van de jaarrekening T-1	20.579	-	6.480
4.4.1.1.b	Andere controle-Werkzaamheden	15.332	-	900
		<u>73.361</u>	<u>30.000</u>	<u>34.605</u>
	Totaal Lasten	24.884.372	23.877.495	23.348.725
	Saldo baten en lasten *	<u>-506.398</u>	<u>-433.860</u>	<u>707.417</u>

Bovenstaande honoraria worden toegerekend aan het boekjaar waarop de jaarrekening van toepassing is, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht (RJ 390.301a). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Leidinggevende topfunctionaris													
Dienstbetrekking in verslagjaar 2017										Bezoldiging			
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen voegsel	Achternaam	Functie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar	Taak-omvang (fte)	Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.M.H.C.		Vermeulen	Voorzitter CvB	1-jan	31-okt	1,00	€ 86.950	€ -	€ 12.474	€ 99.424	€ 107.441
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.M.H.C.		Vermeulen	non activiteit	31-okt	31-dec	1,00	€ 15.511	€ -	€ 2.495	€ 18.006	€ 21.559
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.M.H.C.		Vermeulen	non activiteit	1-1-2018	31-3-2018	1,00	€ 27.083	€ -	€ 4.278	€ 31.361	€ 31.808
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.		Graansma	Vicevoorzitter CvB	1-jan	31-mei	1,00	€ 58.915		€ 6.900	€ 65.815	€ 53.367
Nee, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	R.B.F		Niehe	CvB a.i.	1-sep	6-okt	1,00	€ 12.723				€ 12.723
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	L.C.		Wijker	Voorzitter CvB	1-okt	31-dec	1,00	€ 24.844		€ 4.157	€ 29.000	€ 32.515
+ l.v.m. non-activiteit maakt Dit bedrag onderdeel uit van de ontslagvergoeding													
* In de beloning zijn vakantiegeld en verlofdagen verwerkt. 7/12e van het vakantiegeld (= € 4540,-) en 7/12e van de verlofdagen (= € 5623,-) zijn opgebouwd in 2016.													
** Op de totale bezoldiging is het overgangsrecht van toepassing.													
Dienstbetrekking in verslagjaar 2016										Bezoldiging			
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen voegsel	Achternaam	Functie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar	Taak-omvang (fte)	Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.M.H.C.		Vermeulen	Voorzitter CvB	1-jan	31-dec	1,00	€ 95.005	€ -	€ 12.971	€ 107.976	€ 128.000
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.		Graansma	Vicevoorzitter CvB	1-jan	31-dec	1,00	€ 102.959		€ 12.950	€ 115.909	€ 128.000
Topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht)													
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen voegsel	Achternaam	Functie	Verslagjaar	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar	Maanden voor verslagjaar	Maanden in verslagjaar	uren in verslagjaar	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
Nee, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	R.B.F		Niehe	Vicevoorzitter CvB a.i.	2017	1-jan	31-jul	5	7	860	€ 129.000	€ 135.500
Nee, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	R.B.F		Niehe	Vicevoorzitter CvB a.i.	2016	25-aug	31-dec	0	5	439	€ 65.850	€ 120.000
Toezichthoudend topfunctionaris													
Niet van toepassing, geen toezichthoudende topfunctionarissen met een echte of fictieve dienstbetrekking.													
Dienstbetrekking in verslagjaar 2017										Bezoldiging			
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen voegsel	Achternaam	Functie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar		Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.P.A.J.		Ursem	Voorzitter	1-jan	31-dec		€ 5.000	€ -	0	€ 5.000	€ 19.350
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.P.M		Bakker	Lid	1-jan	31-dec		€ 3.000	€ -	0	€ 3.000	€ 12.900
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	A.B.M.		Gieling	Lid	1-jan	31-dec		€ 3.000	€ -	0	€ 3.000	€ 12.900
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	Mevrouw	K.B.		Water	Lid	1-jan	31-dec		€ 3.000	€ -	0	€ 3.000	€ 12.900
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	Mevrouw	N.G.		Dieleman	Lid	1-jan	31-dec		€ 3.000	€ -	0	€ 3.000	€ 12.900
Dienstbetrekking in verslagjaar 2016										Bezoldiging			
Echte of fictieve dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussen voegsel	Achternaam	Functie	Aanvang functie in verslagjaar	Afloop functie in verslagjaar		Beloning	Belastbare onkosten-vergoeding	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herkend WNT maximum
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.P.A.J.		Ursem	Voorzitter	1-jan	31-dec		€ 2.500	€ -	0	€ 2.500	€ 19.200
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	J.P.M		Bakker	Lid	1-jan	31-dec		€ 1.500 *	€ -	0	€ 1.500	€ 12.800
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	De heer	A.B.M.		Gieling	Lid	1-jan	31-dec		€ 1.500	€ -	0	€ 1.500	€ 12.800
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	Mevrouw	K.B.		Water	Lid	1-jan	31-dec		€ 1.500	€ -	0	€ 1.500	€ 12.800
Ja, (fictieve) dienstbetrekking	Mevrouw	N.G.		Dieleman	Lid	1-apr	31-dec		€ 1.125	€ -	0	€ 1.125	€ 9.600
*Bedrag gewijzigd ten opzichte van jaarrekening 2016. In 2016 was onterecht BTW meegerekend.													

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, geen niet-topfunctionarissen boven de norm.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Leverancier	Periode		Looptijd in mnd	Bedrag per mnd	Bedrag per tijdvak			Lasten 2017
	van	t/m			< 1 jaar	1-5 jaar	>= 5 jaar	
Salure SA dienstverlening ¹	1-1-2016	1-1-2019	36	€ 3.962,00	€ 47.544			€ 47.544
Veenman	1-4-2016	1-4-2019	36	€ 4.587,68	€ 55.052	€ 13.763		€ 55.052
Driessen HRM	1-8-2016	1-8-2018	24	€ 2.472,00	€ 17.304			€ 29.664
CPS ²	dec-15	jul-18	32	€ 5.625,00	€ 39.375			€ 67.500
Vitasys raamovereenkomst ICT ³	15-11-2017	14-11-2021	48		€ 370.000			€ 7.500

1

Abonnementstarief functioneel beheer = € 150 per mnd
 Abonnementstarief helpdesk = € 150 per mnd
 Periodieke salarisverwerking = € 5,75 per verloonde medewerker per mnd
 Maandtarief afhankelijk van aantal medewerkers, gemiddeld € 3.962

2

In 2016 en 2017 zal per jaar € 67.500 worden gefactureerd, in 2018 het restant van € 45.000.

3

In 2017 is na een Europese aanbesteding een raamovereenkomst afgesloten met Vitasys inzake de levering van ICT hardware voor de komende 4 jaar. Er is in deze raamovereenkomst geen minimum afnamebedrag per periode overeengekomen. Begin 2018 heeft de initiële bestelling van de chromebooks plaatsgevonden (€ 370.000,-)

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Wognum, juni 2018

Dhr. L.C. Wijker
Voorzitter College van Bestuur
Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland
Kerkstraat 79
1687 AM Wognum

Raad van Toezicht

Dhr. R.A.G. in 't Veld
Voorzitter RvT

Dhr. E.R. de Haan
Lid RvT (auditcommissie)

Bijlagen

Bijlage:**GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON**

Naam: Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland

Adres: Kerkstraat 79, 1687 AM Wognum

Telefoon: 0229-544810

E-mailadres: info@skowestfriesland.nl

Internetsite: www.skowestfriesland.nl

Bestuursnummer: 75375

KvK nummer: 41234335

Contactpersoon: L.C. Wijker

Telefoon: 0229-544810

E-mailadres: info@skowestfriesland.nl

BRIN-nummers:

04YU	De Hoeksteen
05CS	Jozefschool
05CX	St. Nicolaas
05IF	De Caegh
05JZ	Gerardus Majella
06LF	De Schelp
06MD	Bavoschool
06OA	De Overhaal
06TH	St. Lidwina
06TM	St. Jozef
07AO	Petrus Canisius
07AP	St. Bernadette
07BI	Jozef en Maria
07QF	Pancratius
07RY	Maria Bernadette
07TA	St. Hieronymus
07TC	De Bangert
07VI	St. Bonifatius
07WM	De Ark
08MY	St. Werenfridus
08OM	Jozef
09AK	St. Wulfram
09XJ	't Ruimteschip

OCW-BIJLAGE

1.5.2. Ministerie van OCW

Overlopende post lumpsum	Bekostigingsjaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m jaar 2017	Ontvangen t/m jaar 2017	Te vorderen 31-12-2017
Overlopende post Lumpsum	2017-2018	div	€ 15.933.031	€ 6.638.763	€ 5.504.862	€ 1.133.901
Overlopende post Prestatiebox	2017-2018	div	€ 779.098	€ 324.624	€ 261.777	€ 62.847
Totaal OCW			<u>€ 16.712.129</u>	<u>€ 6.963.387</u>	<u>€ 5.766.639</u>	<u>€ 1.196.748</u>